

POWIATOWY URZĄD PRACY W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM

ul. Konstytucji 3 Maja 46, 97-200 Tomaszów Mazowiecki

tel. (44) 724-60-79, fax (44) 724-26-75

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie tomaszowskim w 2017 roku

Tomaszów Mazowiecki, kwiecień 2018 roku

Spis treści

Wstęp	3
1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	6
1.1 Ogólna charakterystyka tomaszowskiego rynku pracy.....	6
1.2 Analiza bezrobotnych i ofert pracy według wielkich grup zawodów oraz według elementarnych grup zawodów (4-cyfrowe kody zawodów).....	7
2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	15
2.1 Zawody deficytowe i maksymalnie deficytowe	15
2.2 Zawody zrównoważone	17
2.3 Zawody maksymalnie nadwyżkowe i nadwyżkowe	18
3. Analiza umiejętności i uprawnień	20
4. Analiza rynku edukacyjnego.....	25
4.1 Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych	25
4.2 Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych	27
5. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw	32
6. Prognoza lokalnego rynku pracy	66
Podsumowanie	76
Załącznik 1. Rynek pracy	81
Załącznik 2. Rynek edukacyjny.....	115
Spis rysunków	132
Spis tabel	132

Zgodnie z Ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 1065 ze zm., art. 8 ust. 1 pkt 3 i art. 9 ust. 1 pkt 9), do zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy opracowywanie badań, analiz rynku pracy i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Celem monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest dostarczenie informacji umożliwiających między innymi:

- właściwe planowanie i prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu przez samorządy oraz instytucje i organizacje zajmujące się problematyką bezrobocia,
- inicjowanie programów w celu aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych,
- inicjowanie zgodnie z potrzebami rynku pracy szkoleń dla osób bezrobotnych i pracujących,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnych rynkach pracy,
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego szczególnie przez władze oświatowe i dyrektorów szkół,
- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy.

Monitoring za 2017 rok sporządzony jest w oparciu o metodologię opracowaną przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych z Łodzi na zlecenie Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich. Zalecenia metodyczne przygotowane zostały w ramach projektu „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy” i zamieszczone na stronie <http://instytut.inse.pl/monitoring/>. Obecna metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy została wprowadzona w 2015 roku. Do zadań powiatowych urzędów pracy należy: przygotowanie informacji sygnałnej za I i II półrocze, raport roczny oraz przeprowadzenie własnego badania kwestionariuszowego przedsiębiorców.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych bazuje głównie na danych gromadzonych w systemie Syriusz (liczba zarejestrowanych bezrobotnych, zgłoszone wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej), ofertach pracy podmiotów publicznych oraz ofertach pracy publikowanych w Internecie, danych z Systemu Informacji Oświaty MEN, badaniach Głównego Urzędu Statystycznego oraz danych uzyskanych z badań kwestionariuszowych.

Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy i została opracowana na podstawie Międzynarodowego Standardu Klasyfikacji Zawodów ISCO 08.

Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania poszczególnych zawodów i specjalności w grupy elementarne, a te z kolei w bardziej zagregowane grupy średnie, duże i wielkie, na podstawie podobieństwa kompetencji wymaganych do realizacji zadań zawodowych.

Wszystkie pozycje klasyfikacyjne opatrzone zostały symbolem cyfrowym w następujący sposób: grupy wielkie oznaczono symbolem jednocyfrowym, grupy duże - dwucyfrowym, grupy średnie - trzycyfrowym, grupy elementarne - czterocyfrowym. Symbol sześciocyfrowy (niewystępujący w ISCO 08) przypisano do zawodu lub specjalności w grupach elementarnych.

Monitoring dotyczy klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy i obejmuje 10 grup wielkich (kod jednocyfrowy), 43 grupy duże (kod dwucyfrowy), 133 grupy średnie (kod trzycyfrowy) i 445 grup elementarnych (kod czterocyfrowy), przy czym grupy elementarne obejmują 2443 zawody i specjalności (kod sześciocyfrowy), wprowadzonych do stosowania rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. 2018 poz. 227).

Przez zawód deficytowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawód nadwyżkowy to zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawód zrównoważony jest zawodem, na który na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawód to zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi przerwami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności) zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki.

Umiejętności określono jako zdolności wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu (specjalności) np. obsługa komputera i wykorzystanie Internetu.

Uprawnienia to dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobywane w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń, egzaminów lub często także po udowodnieniu przebycia wymaganej praktyki; przykładem uprawnienia jest uprawnienie spawalnicze.

Kwalifikacje to układ wiedzy, umiejętności i uprawnień przydatnych do realizacji składowych zadań zawodowych.

1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

1.1 Ogólna charakterystyka tomaszowskiego rynku pracy

Na dzień 31 grudnia 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tomaszowie Mazowieckim zarejestrowanych było 3748 bezrobotnych i liczba ta była niższa o 653 osoby w porównaniu do 2016 roku, tj. o 14,8%. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkałych na obszarze wiejskim wynosiła 1511 osób (40,3% ogółu bezrobotnych), a w gminie miejskiej - Tomaszów Mazowiecki odnotowano 2237 osób (59,7%). Według stanu na 31 grudnia 2017 roku w ewidencji Urzędu figurowało 669 osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych, w tym 361 kobiet. Wśród 3748 bezrobotnych jedynie 377 osób dotychczas nie pracowało, a 3371 osoby posiadały staż pracy (89,9% ogółu bezrobotnych). Na koniec analizowanego roku w tutejszym Urzędzie odnotowano 402 osoby bez wyuczonego zawodu, zaś 3346 osób (89,2% ogółu bezrobotnych) posiadało określony zawód. Spośród 3748 bezrobotnych będących w ewidencji PUP, na dzień 31.12.2017 r. 80,3% stanowiły osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Są to m.in.:

- **bezrobotni do 30 roku życia** – 810 osób, w tym 486 kobiet; prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało 119 osób. Procentowy udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 21,6%. Wśród tej kategorii bezrobotnych odnotowano 368 osób do 25 roku życia, w tym 193 kobiety;
- **bezrobotni powyżej 50 roku życia** - 1032 osoby, w tym 382 kobiety; prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadały 247 osób. Wskaźnik udziału tej grupy bezrobotnych w liczbie ogółem wyniósł 27,5%;
- **długotrwale bezrobotni** – 1847 osób, w tym 988 kobiet; z grupy tej tylko 9 osób pobierało zasiłek dla bezrobotnych. Udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych był wysoki i wyniósł 49,3%;
- **osoby niepełnosprawne** - 287 osób, w tym 126 kobiet; z prawem do zasiłku odnotowano 54 osoby. Procentowy udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 7,7%.

Z analizy danych wynika, że liczba osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy wg stanu na dzień 31.12.2017 r. była niższa o 622 osoby w porównaniu do stanu z 31.12.2016 r. (spadek odnotowano w każdej z ww. grup bezrobotnych).

Sytuację na rynku pracy określa także stopa bezrobocia, wyrażająca stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby osób aktywnych zawodowo ogółem. Na dzień 31.12.2017 r. w powiecie tomaszowskim odnotowano stopę bezrobocia w wysokości 7,9%. Wysokość stopy bezrobocia na tle województwa łódzkiego i Polski przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1. Stopa bezrobocia w latach 2016 -2017

L.p.	Wyszczególnienie	Stopa bezrobocia na 31.12.2016 r.	Stopa bezrobocia na 31.12.2017 r.
1.	powiat tomaszowski	9,6%	7,9%
2.	województwo łódzkie	8,6%	6,8%
3.	Polska	8,3%	6,6%

Źródło: Dane z Głównego Urzędu Statystycznego.

Jak wynika z danych zawartych w tabeli, stopa bezrobocia na koniec 2017 roku w kraju była niższa o 1,7 punktu procentowego w stosunku do roku poprzedniego , w woj. łódzkim - o 1,8 punktu procentowego, w powiecie tomaszowskim - o 1,7 punktu procentowego.

1.2 Analiza bezrobotnych i ofert pracy według wielkich grup zawodów oraz według elementarnych grup zawodów (4-cyfrowe kody zawodów)

Jak wynika z Załącznika 1. *Rynek pracy*, zawierającego informacje o bezrobotnych i ofertach pracy według wielkich grup zawodów, największy napływ bezrobotnych w 2017 roku odnotowano w grupie Pracownicy usług i sprzedawcy - 1392 osoby oraz w grupie Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy - 1349 osób. Również w tych samych wielkich grupach wystąpił największy odpływ bezrobotnych, odpowiednio - 1458 osób i 1524 osoby. Najmniejszy napływ jak i odpływ bezrobotnych charakteryzował grupę Siły zbrojne (napływ - 4 osoby, odpływ - 3 osoby) oraz grupę Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (napływ - 36 osób, odpływ - 47 osób). Analiza bezrobotnych według wielkich grup zawodowych na koniec 2017 roku pozwala stwierdzić, że dominowały dwie grupy, a mianowicie:

- Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 794 osoby (w roku ubiegłym - 969 osób)
- Pracownicy usług i sprzedawcy – 789 osób (w roku ubiegłym – 859 osób).

Spośród zarejestrowanych w PUP absolwentów z zawodem, najliczniejsza grupa wielka to Specjaliści - 34 osoby, a najwięcej osób długotrwale bezrobotnych odnotowano w grupie Pracownicy usług i sprzedawcy - 427 osób.

Z raportu rocznego dla powiatu tomaszowskiego opracowanego przez MRPiPS wynika, że w 2017 roku do Centralnej Bazy Ofert Pracy (CBOP) zgłoszono 5222 oferty pracy (oferty PUP, OHP, EURES), a liczba ofert zamieszczonych na publicznych portalach rekrutacyjnych wyniosła 485 (odpowiednio w roku 2016: CBOP - 4137 ofert, Internet – 813 ofert).

Analizując napływ ofert pracy według wielkich grup zawodów (CBOP), najwyższe liczby odnotowano w grupach: Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń - 1095 ofert, Pracownicy wykonujący prace proste

– 1083 oferty, Pracownicy usług i sprzedawcy – 1063 oferty. Najmniej zapotrzebowań zgłoszono w grupie Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy – 3 oferty, Specjaliści – 82 oferty, Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy - 88 ofert. W grupie wielkiej zawodów Siły zbrojne nie odnotowano żadnej oferty pracy.

Analizując oferty pracy zamieszczone w Internecie, stwierdza się, że pracodawcy zgłaszali najczęściej zapotrzebowanie na pracowników w dwóch wielkich grupach, tj.:

- Specjaliści - 116 ofert pracy,
- Technicy i inny średni personel – 105 ofert pracy.

Pozostałe dane dotyczące bezrobotnych, ofert pracy oraz mierników stosowanych w monitoringu w 2017 roku według wielkich grup zawodowych można odczytać z Załącznika 1. *Rynek pracy*.

Bardziej szczegółowe informacje można uzyskać dokonując analizy bezrobotnych oraz ofert pracy według 4 - cyfrowych kodów zawodów (elementarnych grup zawodów).

Tabela 2. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2017 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	358
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	193
5153	Gospodarze budynków	129
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	95
4110	Pracownicy obsługi biurowej	91
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	85
5120	Kucharze	82
7112	Murarze i pokrewni	74
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	74
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	65
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	64
5141	Fryzjerzy	58
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	55
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	53
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	52
7222	Ślusarze i pokrewni	52
3115	Technicy mechanicy	39
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	39
4321	Magazynierzy i pokrewni	38
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	37

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Analizując zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2017 roku według elementarnych grup zawodów zauważa się, że najwięcej osób odnotowano w pięciu poniższych grupach zawodowych:

- Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty) - 358 osób,
- Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym - 193 osoby,
- Gospodarze budynków – 129 osób,
- Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani – 95 osób,
- Pracownicy obsługi biurowej - 91 osób.

Tabela 3. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2017 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	589
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	292
5153	Gospodarze budynków	206
4110	Pracownicy obsługi biurowej	202
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	176
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	158
5120	Kucharze	157
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	141
4321	Magazynierzy i pokrewni	125
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	116
5141	Fryzjerzy	115
7112	Murarze i pokrewni	114
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	99
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	97
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	97
7222	Ślusarze i pokrewni	94
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	88
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	86
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	83
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	80

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Wielkości liczbowe zawarte w powyższej tabeli informują, iż najwięcej bezrobotnych w 2017 roku zarejestrowało się w następujących elementarnych grupach zawodowych:

- Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty) - 589 osób,
- Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym - 292 osoby,
- Gospodarze budynków - 206 osób,
- Pracownicy obsługi biurowej – 202 osoby,
- Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni - 176 osób.

Tabela 4. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2017 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	100,00
1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	100,00
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	100,00
2293	Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	100,00
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	100,00
3131	Operatorzy urządzeń energetycznych	100,00
3143	Technicy leśnictwa	100,00
3211	Operatorzy aparatury medycznej	100,00
3339	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
3341	Kierownicy biura	100,00
3355	Policjanci	100,00
4132	Operatorzy wprowadzania danych	100,00
5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	100,00
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	100,00
5411	Strażacy	100,00
6111	Rolnicy upraw polowych	100,00
6114	Rolnicy upraw mieszanych	100,00
6129	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	100,00
7215	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	100,00
7315	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	100,00
7317	Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów	100,00
7413	Monterzy linii elektrycznych	100,00
7544	Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	100,00
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	100,00
8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	100,00
8154	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	100,00
8157	Operatorzy maszyn do prania	100,00
8343	Maszyści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	100,00

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwale bezrobotni. Wskaźnik przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwale nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów jest długotrwale bezrobotnym). Jak wskazują informacje zawarte w powyższej tabeli, w 29 elementarnych grupach zawodowych wystąpił wskaźnik długotrwałego bezrobocia równy 100%. Należy jednak zaznaczyć, że w tych grupach zawodowych odnotowano najczęściej po 1, 2, 3 lub 5 osób bezrobotnych.

Tabela 5. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2017 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	5,00
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	4,00
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	3,00
2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	3,00
3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	3,00
7537	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	3,00
4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	2,50
6114	Rolnicy upraw mieszanych	2,50
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2,50
3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	2,33
2291	Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	2,25
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	2,20
0310	Żołnierze szeregowi	2,00
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	2,00
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2,00
3141	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	2,00
3143	Technicy leśnictwa	2,00
3230	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	2,00
3355	Policjanci	2,00
5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	2,00
6340	Rybaczy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	2,00
7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	2,00
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	2,00
8154	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	2,00
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	2,00

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Tabela 6. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2017 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
1111	Przedstawiciele władz publicznych	0,00
1211	Kierownicy do spraw finansowych	0,00
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	0,00
2212	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	0,00
2240	Specjaliści do spraw ratownictwa medycznego	0,00
2440	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	0,00
2621	Archiwiści i muzealnicy	0,00
3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	0,00
3521	Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku	0,00
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	0,00

5163	Pracownicy zakładów pogrzebowych	0,00
7313	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	0,00
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	0,00
5321	Pomocniczy personel medyczny	0,25
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	0,25

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Wskaźnik płynności bezrobocia jest ilorazem liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w badanym okresie do liczby bezrobotnych zarejestrowanych w tym czasie. Miernik informuje o tym, jaki jest kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów. Wartość miernika równa 1 oznacza, że odpływ bezrobotnych jest równy napływowi, przez co ich liczba nie ulega zmianie. Wskaźnik płynności bezrobotnych mniejszy od 1 informuje, że wyrejestrowano mniejszą liczbę bezrobotnych aniżeli zarejestrowano, co świadczy o wzroście liczby bezrobotnych. Z kolei wartość miernika większa od 1 świadczy o tym, że odpływ przewyższa napływ, co skutkuje spadkiem liczby bezrobotnych w danej grupie zawodów.

Analiza danych zawartych w Tabeli 5 wskazuje, że najwyższe wskaźniki płynności bezrobotnych charakteryzowały następujące elementarne grupy zawodowe:

- Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni - 5,00,
- Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni - 4,00,
- Kierownicy do spraw budownictwa - 3,00,
- Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych - 3,00,
- Kaletnicy, rymarze i pokrewni - 3,00.

Dane zawarte w Tabeli 6 informują, że w 14 elementarnych grupach zawodowych wskaźnik płynności bezrobotnych w 2017 roku wyniósł 0,00. Oznacza to, że w powyższych grupach zawodowych rejestrowali się bezrobotni, ale nie odnotowano ich odpływu.

Tabela 7. Oferty pracy w 2017 roku

Kod grupy zawodów	Nazwa wielkiej grupy zawodów	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet	Razem
w liczbach bezwzględnych				
	Ogółem	5222	485	5707
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	3	57	60
2	SPECJALIŚCI	82	116	198
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	280	105	385
4	PRACOWNICY BIUROWI	758	45	803
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	1063	46	1109

6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	88	0	88
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	772	21	793
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	1093	58	1151
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	1083	37	1120
0	SIŁY ZBROJNE	0	0	0
wskaźnik struktury według źródeł				
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	5,00%	95,00%	100%
2	SPECJALIŚCI	41,41%	58,59%	100%
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	72,73%	27,27%	100%
4	PRACOWNICY BIUROWI	94,40%	5,60%	100%
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	95,85%	4,15%	100%
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	100,00%	0,00%	100%
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	97,35%	2,65%	100%
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	94,96%	5,04%	100%
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	96,70%	3,30%	100%
0	SIŁY ZBROJNE			
wskaźnik struktury wg grup w poszczególnych źródłach				wskaźnik zróżnicowania (PUP vs. Internet)
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	0,06%	11,75%	0,00
2	SPECJALIŚCI	1,57%	23,92%	0,07
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	5,36%	21,65%	0,25
4	PRACOWNICY BIUROWI	14,52%	9,28%	1,56
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	20,36%	9,48%	2,15
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	1,69%	0,00%	
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	14,78%	4,33%	3,41
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	20,93%	11,96%	1,75
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	20,74%	7,63%	2,72
0	SIŁY ZBROJNE	0,00%	0,00%	

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Z Tabeli 7 (Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego) wynika, że do Centralnej Bazy Ofert Pracy w 2017 roku pracodawcy zgłosili 5222 oferty pracy (oferty PUP, OHP, EURES). Zapotrzebowania najczęściej dotyczyły osób z następujących wielkich grup zawodowych:

- Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń - 1093 ofert pracy (20,9% wszystkich ofert CBOP),
- Pracownicy wykonujący prace proste - 1083 oferty pracy (20,7%),
- Pracownicy usług i sprzedawcy - 1 063 oferty pracy (20,4%),
- Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 772 oferty pracy (14,8% wszystkich ofert),
- Pracownicy biurowi – 758 ofert pracy (14,5%).

Analiza ofert pracy zamieszczonych na publicznych portalach rekrutacyjnych wykazała, że w 2017 roku zgłoszonych zostało łącznie 458 ofert pracy, przy czym kierowane one były najczęściej do Specjalistów, Techników i innego średniego personelu, Operatorów i monterów maszyn i urządzeń, Pracowników usług i sprzedawców oraz Pracowników biurowych. Dane liczbowe w Tabeli 7 wskazują, że w wielkiej grupie zawodów Siły zbrojne w 2017 roku nie zgłoszono żadnej oferty pracy.

Tabela 7 prezentuje również wskaźniki zróżnicowania struktury ofert pracy, których budowa opiera się na porównaniu i wyliczeniu relacji wskaźnika struktury ofert pracy według CBOP i wskaźnika struktury ofert pracy w Internecie.

Wartość wskaźnika zróżnicowania ofert pracy mniejsza od 1 oznacza grupę zawodów, w której oferty pracy są zgłaszane przede wszystkim poza PUP, OHP, EURES, kiedy pracodawcy częściej oferują pracę za pośrednictwem portali internetowych. Wartość wskaźnika większa od 1 oznacza natomiast grupę zawodów, w której oferty pracy są zgłaszane w większości do CBOP, czyli pracodawcy znacznie częściej poszukują pracowników za pośrednictwem Urzędu, OHP czy EURES niż Internetu. W trzech grupach, a mianowicie: Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, Specjaliści, Technicy i inny średni personel, pracodawcy zgłaszali zapotrzebowania częściej na publicznych portalach rekrutacyjnych niż do PUP, OHP, EURES.

W pozostałych grupach, tj.: Pracownicy biurowi, Pracownicy usług i sprzedawcy, Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, Pracownicy wykonujący prace proste odnotowano wskaźnik zróżnicowania ofert większy od 1. Oznacza to, że oferty pracy były w większości zgłaszane do CBOP.

2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

2.1 Zawody deficytowe i maksymalnie deficytowe

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym. Tak więc zawody deficytowe charakteryzują się większą liczbą dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany, a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź być równy) w danym okresie sprawozdawczym. Zawody maksymalnie deficytowe wyróżniają się brakiem bezrobotnych, to znaczy, że dla nich wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero.

Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie deficytowych wskazuje na 7 grup zawodowych, na które istnieje zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy, natomiast nie ma osób zarejestrowanych w tych zawodach. Należy jednak zwrócić uwagę, że brak osób bezrobotnych w poszczególnych grupach elementarnych wynika przede wszystkim ze stosowanych procedur rejestracji osób bezrobotnych. Osobom przypisuje się wyłącznie jeden zawód do celów analitycznych. Zawodem tym jest najczęściej zawód wyuczony w toku edukacji szkolnej, co oznacza, że w ewidencji bezrobotnych nie pojawiają się osoby z zawodami, w których nie jest prowadzone kształcenie. Osoby świadczące pracę jako: Pracownicy świadczący usługi na ulicach, Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani, Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste, Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany nie są zarejestrowane w tych zawodach, tymczasem pracodawcy zgłaszając oferty pracy definiują oferowane stanowiska jako miejsca pracy dla operatorów czy monterów, które nie są zawodami szkolnymi.

Tabela 8. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2017 roku

MAKSYMALNY DEFICYT				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	3	0,00	0,00
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	2	0,00	0,00
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	2	0,00	0,00
2281	Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	1		0,00
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	1	63,64	63,64
4411	Pomocnicy biblioteczni	0	50,00	50,00
3342	Sekretarze prawni	0	66,67	33,33

Analizując ranking zawodów maksymalnie deficytowych w grupie elementarnej: Pracownicy świadczący usługi na ulicach w okresie sprawozdawczym zarejestrowano 3 oferty pracy, w grupach: Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani oraz Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste zarejestrowano po 2 oferty pracy, zaś w elementarnych grupach: Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany zarejestrowano po jednej ofercie pracy. W okresie sprawozdawczym nie była zarejestrowana żadna osoba bezrobotna posiadająca zawód z grup elementarnych wskazany powyżej.

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	12,08	166,58	0,07	38,46	1,35	1,01	0,00
3321	Agenci ubezpieczeniowi	0,25	1,58	0,16		1,33	50,00	50,00
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	0,92	3,08	0,30		3,00		0,00
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	0,42	1,08	0,38	0,00	1,00	38,46	30,77
4414	Technicy archiwistów i pokrewni	0,08	0,17	0,50			100,00	100,00
5419	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	0,17	0,33	0,50			0,00	0,00
7515	Klasyfikatory żywności i pokrewni	0,50	0,83	0,60		1,50	0,00	0,00
4321	Magazynierzy i pokrewni	54,83	84,33	0,65	36,84	1,19	20,49	13,78
7321	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	0,17	0,25	0,67			33,33	0,00
5312	Asystenci nauczycieli	2,17	3,08	0,70	0,00	1,10	70,27	48,65
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem	2,08	2,50	0,83	0,00	1,20	20,00	6,67

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Wśród zawodów deficytowych w 2017 roku znalazły się również: operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych (kod: 8142) oraz magazynierzy i pokrewni (kod: 4321), dla których ustalono stosunkowo wysoki wskaźnik długotrwałego bezrobocia: odpowiednio: 38,46 i 36,84, co może oznaczać, że osoby bezrobotne z takim zawodem nie są zainteresowane podjęciem pracy w takim zawodzie lub z określonych powodów nie mogą lub nie chcą jej podjąć.

Jedną z elementarnych grup zawodów deficytowych są asystenci nauczycieli (kod: 5312). W grupie tej odsetek ofert subsydiowanych wynosi 70,27%, a odsetek miejsc aktywizacji zawodowej – 48,65% przy średniomiesięcznej liczbie ofert pracy na poziomie 3,08 i średniomiesięcznej liczbie bezrobotnych na poziomie 2,17. W opisywanej elementarnej grupie znajdują się m.in. takie zawody jak: asystent nauczyciela w szkole, asystent nauczyciela przedszkola. Zapotrzebowanie na wskazane zawody jest

w dużej mierze generowane przez placówki oświatowe, które chętnie korzystają z możliwości zorganizowania stażu dla bezrobotnych, co powoduje, że zapotrzebowanie na te zawody utrzymuje się na stałym poziomie. Niestety taka sytuacja również skutkuje brakiem propozycji stałej pracy dla osób zainteresowanych pracą w zawodzie asystent nauczyciela przedszkola lub asystent nauczyciela w szkole.

Wśród zawodów deficytowych znajdują się również Agenci ubezpieczeniowi (kod: 3321). W tej elementarnej grupie zawodów znajdują się m.in.: pracownicy ds. kredytów, pracownicy ds. pożyczek. Jak można zauważyć, na lokalnym rynku pracy branża finansowa stale się rozwija. Moda na konsumpcyjny tryb życia sprawia, że wciąż przybywa klientów instytucji finansowych, co z kolei generuje nowe miejsca pracy związane z obsługą klienta oraz oferowaniem produktów finansowych.

Ponadto w grupie: Technicy archiwisści i pokrewni (kod: 4414) - przy średniomiesięcznej liczbie ofert pracy na poziomie 0,17 i średniomiesięcznej liczbie bezrobotnych na poziomie 0,08, odsetek ofert subsydiowanych i odsetek miejsc aktywizacji zawodowej wynosi 100%, co oznacza, że były to oferty stażu adresowane do osób z wykształceniem co najmniej średnim, bez wymogu kierunkowego wykształcenia.

2.2 Zawody zrównoważone

Zawody zrównoważone odznaczają się zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany, a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź być równy) w danym okresie sprawozdawczym.

Analizując ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w grupie zawodów zrównoważonych spełniających wszystkie ww. kryteria znajdują się przedstawiciele 4 następujących grup elementarnych zawodów: Tynkarze i pokrewni (kod: 7123) oraz Ceramicy i pokrewni (kod: 7314), Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji (kod: 2141), Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych) (kod: 2433). Dla trzeciej grupy zawodów odsetek ofert subsydiowanych wynosi 100% przy średniomiesięcznej liczbie ofert pracy na poziomie 3,33 i średniomiesięcznej liczbie bezrobotnych na poziomie 3,42.

Tabela 9. Grupy zawodów zrównoważonych w 2017 roku

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
7123	Tynkarze i pokrewni	3,17	3,33	0,95	15,00	12,50
7314	Ceramicy i pokrewni	0,17	0,17	1,00	50,00	0,00
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	3,42	3,33	1,03	100,00	100,00
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	3,67	3,33	1,10	62,50	37,50

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

2.3 Zawody maksymalnie nadwyżkowe i nadwyżkowe

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwałe bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym. Tak więc zawody nadwyżkowe odznaczają się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej mediany oraz niskim odpływem netto (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy, tzn., że wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero).

W zawodach maksymalnie nadwyżkowych największą grupę stanowią przedstawiciele z elementarnej grupy zawodów: Monterzy sprzętu elektrycznego (kod: 8212), Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni (kod: 8312). Należy jednak podkreślić, że liczebność osób w tych grupach zawodowych jest niewielka, odpowiednio: 5 i 4 osoby. Podobnie w pozostałych zawodach: Robotnicy budowy dróg (kod: 7116), Monterzy sprzętu elektronicznego (kod: 8213), Obuwnicy i pokrewni (kod: 7536), Pracownicy zakładów pogrzebowych (kod: 5163) – występują po 2 osoby bezrobotne, zaś w zawodach: Robotnicy wykonujący proste prace polowe (kod: 9211), Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani (kod: 1219) – po 1 osobie.

Tabela 10. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2017 roku

MAKSYMALNA NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów						Liczba bezrobotnych	
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego						5	
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni						4	
7116	Robotnicy budowy dróg						2	
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego						2	
7536	Obuwnicy i pokrewni						2	
5163	Pracownicy zakładów pogrzebowych						2	
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe						1	
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani						1	
NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomie sięczna liczba bezrobot nych	Średniomie sięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępność i ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji i zawodowe j (%)
7124	Monterzy izolacji	4,42	0,08	53,00	50,00	0,60	100,00	0,00
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	35,08	0,67	52,62	47,22	0,85	0,00	0,00
2152	Inżynierowie elektronicy	2,00	0,08	24,00	50,00	0,50	0,00	0,00

5142	Kosmetyczki i pokrewni	14,33	1,67	8,60	50,00	0,93	65,00	50,00
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	1,42	0,17	8,50	50,00	0,91	0,00	0,00
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	3,67	1,08	3,38	75,00	0,67	92,31	61,54
6113	Ogrodnicy	11,33	6,83	1,66	50,00	0,94	1,22	1,22

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

W zawodach nadwyżkowych największą liczbę stanowią Pracownicy ochrony osób i mienia (kod: 5413) – średniomiesięcznie 35,08 osób. Istotne jest, że na takich stanowiskach najczęściej zatrudniane są osoby niepełnosprawne. Bezrobotni z ww. zawodem nie zawsze mogą powrócić do pracy z przyczyn zdrowotnych. Ponadto ograniczenia zdrowotne często wpływają na elastyczność i mobilność zawodową, czego dowodem jest wskaźnik długotrwałego bezrobocia: 47,22%.

Nadwyżkową jest również elementarna grupa: Kosmetyczki i pokrewni (kod: 5142), w której znajdują się m.in. takie zawody jak: Kosmetyczka (kod: 514202) Maniurzystka (kod: 514203), Pedikiurzystka (kod: 514204), Pracownik solarium kod: 514205), Technik usług kosmetycznych (kod: 514207), Wizażystka/stylistka (kod: 514208). Doświadczenie wskazuje, że osoby z tymi zawodami najczęściej podejmują własną działalność lub z uwagi na koszty prowadzenia własnej firmy pozostają w tzw. szarej strefie, świadcząc usługi w domach klientek (manikurzystki, pedikurzystki). Obserwuje się zapotrzebowanie na rynku na usługi kosmetyczne, dlatego napływ ofert (20 ofert) wskazany w załączniku *Rynek pracy* nie odzwierciedla w pełni sytuacji. Ponadto w analizowanym okresie zarejestrowało się w PUP 27 bezrobotnych z zawodami z grupy: Kosmetyczki i pokrewni, zaś wyrejestrowało – 25. Na koniec roku w ewidencji figurowało 14 osób, co może mieć związek z długotrwałym bezrobociem, którego wskaźnik wynosi: 50.

W nadwyżce znalazła się również elementarna grupa: Ogrodnicy (kod: 6113). Analizując wielkości dotyczące: napływu (16 osób) oraz odpływu (15 osób) bezrobotnych i stan na koniec okresu sprawozdawczego (14 osób) można stwierdzić, że bezrobocie w tym przypadku jest podyktowane sezonowością. Ponadto w ogrodnictwie często jest oferowana „praca na czarno”, co nie przekłada się na analizowane wskaźniki.

3. Analiza umiejętności i uprawnień

Proces globalizacji, rozwój nowych technologii i ciągle zmieniająca się gospodarka jest powodem zmian na rynku pracy. Pracodawcy obecnie oczekują od pracowników nie tylko wiedzy fachowej potwierdzonej odpowiednim dokumentem, ale również umiejętności transferowalnych, które pracownik może wykorzystać na wielu stanowiskach pracy. Są to takie umiejętności jak: prawo jazdy, komunikowanie się w języku obcym, współpraca w grupie, samodzielność. Na potrzeby monitoringu posiadane uprawnienia i umiejętności zostały zestawione w postaci tabeli zawierającej umiejętności posiadane przez bezrobotnych oraz umiejętności wymagane przez pracodawców zgłaszających oferty pracy.

W wielkiej grupie zawodów: Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy najczęściej bezrobotnych posiadało umiejętności: komunikacji ustnej (komunikatywności), planowania i organizacji pracy, a także przedsiębiorczości, inicjatywności i kreatywności. Z kolei pracodawcy najczęściej wymagali od kandydatów do pracy w tej grupie zawodów takich umiejętności jak: zarządzanie ludźmi (przywództwo), obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych. Tylko w nieznacznym odsetku ofert pracy pracodawcy wymagali od kandydatów umiejętności komunikacyjnych (komunikacja ustna/komunikatywność). W przypadku tej grupy zawodów oczekiwania pracodawców nie są zgodne z umiejętnościami bezrobotnych.

Bezrobotni z grupy Specjalistów najczęściej wskazywali na posiadane umiejętności: obsługi komputera i wykorzystanie Internetu oraz komunikację ustną (komunikatywność). Wymienione umiejętności były zbieżne z oczekiwaniami pracodawców.

W kolejnej wielkiej grupie zawodów: Technicy i inny średni personel - największa grupa bezrobotnych wskazywała, iż posiadała umiejętność współpracy w zespole, komunikacji ustnej (komunikatywności) oraz sprawność psychofizyczną i psychomotoryczną. Z kolei najważniejszymi umiejętnościami dla pracodawców były: komunikacja ustna (komunikatywność) oraz obsługa komputera i wykorzystanie Internetu.

W grupie wielkiej: Pracownicy biurowi, największa liczba bezrobotnych posiadała umiejętności obsługi komputera i wykorzystanie Internetu oraz współpracy w zespole i komunikacji ustnej (komunikatywności), co było zgodne z oczekiwaniami pracodawców.

Bezrobotni z grupy Pracownicy usług i sprzedawcy najczęściej wskazywali na posiadane umiejętności: sprawności psychofizycznej i psychomotorycznej, współpracy w zespole oraz komunikację ustną (komunikatywność). Ostatnie z wymienionych umiejętności były najbardziej pożądane przez pracodawców poszukujących pracowników z tej grupy zawodów.

W grupie zawodów: Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy tej najczęściej powtarzającymi się umiejętnościami osób bezrobotnych były: sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpracy

w zespole oraz komunikacja ustna (komunikatywność), natomiast pracodawcy w ofertach pracy wskazywali najczęściej na potrzebę posiadania umiejętności komunikacji ustnej (komunikatywności).

Oczekiwania pracodawców zgłaszających oferty w zawodach przynależnych do grupy Robotników przemysłowych i rzemieślników w zakresie umiejętności: sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna oraz współpraca w zespole dopasowane były do tych, deklarowanych przez bezrobotnych. Pracodawcy oczekiwali jeszcze często umiejętności obsługi, montażu i naprawy urządzeń technicznych.

Dopasowane były również umiejętności bezrobotnych w grupie wielkiej: Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń w zakresie: sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna do wymagań pracodawców. Ci jednak oczekiwali ponadto umiejętności obsługi, montażu i naprawy urządzeń technicznych, podczas gdy bezrobotni wskazywali na swoje umiejętności współpracy w zespole.

Jedynie w ostatniej wielkiej grupie zawodów: Pracownicy wykonujący prace proste umiejętności bezrobotnych odpowiadały oczekiwaniom pracodawców. Zarówno strona popytowa (pracodawcy) jak i podaźowa (bezrobotni) wskazywali na umiejętności: współpraca w zespole oraz sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna.

Tabela 11. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2017 roku

Kod grupy zawodów	Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
		Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	Komunikacja ustna/ komunikatywność	13,04	Zarządzanie ludźmi/ przywództwo	4,84
		Planowanie i organizacja pracy własnej	13,04	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,23
		Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	8,70	Komunikacja ustna/ komunikatywność	1,75
		Współpraca w zespole	4,35	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	1,75
		Wywieranie wpływu	4,35	Planowanie i organizacja pracy własnej	1,75
2	SPECJALIŚCI	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	3,93	Komunikacja ustna/ komunikatywność	8,21
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	2,72	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	6,15
		Współpraca w zespole	1,81	Znajomość języków obcych	3,59

		Wykonywanie obliczeń	1,81	Planowanie i organizacja pracy własnej	2,05
		Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	1,51	Współpraca w zespole	2,05
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	Współpraca w zespole	5,34	Komunikacja ustna/ komunikatywność	21,05
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	4,75	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	16,08
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4,75	Znajomość języków obcych	6,73
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	3,56	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	5,85
		Planowanie i organizacja pracy własnej	2,37	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	4,39
4	PRACOWNICY BIUROWI	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	5,29	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	31,94
		Współpraca w zespole	4,81	Komunikacja ustna/ komunikatywność	10,13
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	3,37	Współpraca w zespole	8,15
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	2,88	Planowanie i organizacja pracy własnej	5,21
		Planowanie i organizacja pracy własnej	1,92	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,10
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,63	Komunikacja ustna/ komunikatywność	31,40
		Współpraca w zespole	6,01	Planowanie i organizacja pracy własnej	6,75
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	2,63	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	5,81
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	2,00	Współpraca w zespole	4,87
		Wywieranie wpływu	2,00	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	2,67
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	18,42	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	36,36
		Współpraca w zespole	15,79	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	18,18

		Planowanie i organizacja pracy własnej	5,26	Planowanie i organizacja pracy własnej	18,18
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	2,63	Współpraca w zespole	18,18
7	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	9,95	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	18,92
		Współpraca w zespole	9,34	Współpraca w zespole	11,35
		Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	2,46	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	11,11
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	1,72	Planowanie i organizacja pracy własnej	3,78
		Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,86	Komunikacja ustna/ komunikatywność	1,42
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,80	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	19,36
		Współpraca w zespole	7,80	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	13,58
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	2,31	Współpraca w zespole	7,64
		Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	1,73	Komunikacja ustna/ komunikatywność	3,47
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	1,16	Planowanie i organizacja pracy własnej	2,31
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	Współpraca w zespole	12,50	Współpraca w zespole	14,88
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	12,13	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	14,54
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	2,99	Planowanie i organizacja pracy własnej	6,83
		Planowanie i organizacja pracy własnej	2,24	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,10
		Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,93	Komunikacja ustna/ komunikatywność	3,90

* Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako iloraz stanu bezrobotnych z danym uprawnieniem w ramach wielkiej grupy zawodów do całkowitego stanu bezrobotnych w ramach wielkiej grupy zawodów

** Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagań do całkowitego napływu ofert pracy w ramach danej wielkiej grupy zawodów (PUP + Internet).

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Jak wynika z powyższego zestawiania wskaźnik dopasowania posiadanych umiejętności przez osoby bezrobotne do zgłoszonych ofert pracy jest niewielki. Może to wynikać z dużej rotacji pracy i braku stabilnego zatrudnienia. Bezrobotni nie znają potrzeb pracodawców w zakresie wymaganych

umiejętności na zajmowanym stanowisku pracy i dlatego nie dążą do ich kształtowania i nabywania. Dzięki takim badaniom jak Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych przyszli pracownicy mogą poznać potrzeby pracodawców oraz zakres wymaganych umiejętności w wybranych grupach zawodów.

Tabela 12. Bezrobotni bez zawodu w 2017 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	3 747	402	10,73%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	1 042	246	23,61%
zasadnicze zawodowe	1 053	17	1,61%
średnie ogólnokształcące	376	74	19,68%
policealne i średnie zawodowe	856	60	7,01%
wyższe	420	5	1,19%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	197	9	4,57%
szkoła przysposabiająca do pracy	16	5	31,25%
technikum	187	53	28,34%
liceum ogólnokształcące	191	47	24,61%
liceum profilowane			
technikum uzupełniające	11	2	18,18%
liceum uzupełniające	22	2	9,09%
szkoła policealna	60	3	5,00%
wyższa	282	5	1,77%
brak danych źródłowych	2 781	276	9,92%

*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Analizie poddano również odsetek bezrobotnych bez zawodu zarejestrowanych w roku 2017 z uwzględnieniem poziomu wykształcenia. Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

Na koniec 2017 roku w ewidencji bezrobotnych było 3747 osób, z czego 10,7% ogółu nie posiadało wyuczonego zawodu. Brak zawodu jest najczęściej wynikiem zakończenia edukacji na poziomie szkoły podstawowej lub gimnazjalnej, co ma miejsce w przypadku 61,2% populacji bez zawodu. Nie posiadają zawodu również osoby, które ukończyły liceum ogólnokształcące (18,4% bezrobotnych bez zawodu) oraz szkoły policealne i średnie zawodowe bez egzaminu zawodowego (15% bezrobotnych bez zawodu). Należy zauważyć, że osoby kończące naukę w szkołach zasadniczych zawodowych również znajdują się w grupie osób bez zawodu. Odsetek ich wynosi 4,2% (wszystkich bez zawodu). Może to być spowodowane nieprzystąpieniem lub niezdaniem egzaminu zawodowego, ale również faktem, że na dzień

rejestracji osoba była absolwentem szkoły zasadniczej, a termin egzaminu był ustalony w późniejszym terminie.

4. Analiza rynku edukacyjnego

Rynek pracy jest jednym z podstawowych odbiorców efektów systemu edukacji. Oferowane przez instytucje edukacyjne ścieżki i możliwości uczenia się mają wpływ na szanse zatrudnienia, możliwości rozpoczęcia aktywności zawodowej. Edukacja kształtuje zarówno kompetencje ogólne, jak i pozwala na uzyskanie konkretnych kwalifikacji, w tym zawodowych, poszukiwanych przez pracodawców. Wchodzenie młodych osób na rynek pracy zależy także od wielkości i struktury popytu na pracę. Kształtowanie się popytu na pracę zależy od wielu czynników, m.in. od: zmian gospodarczych, postępu technologicznego, rozwoju gospodarki opartej na wiedzy.

4.1 Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych

Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych umożliwia wskazanie czy deficyt bądź nadwyżka w zawodach, które uzyskają przyszli absolwenci zwiększy się lub zmniejszy w kolejnym roku.

Dane do sporządzenia poniższej tabeli obliczono na podstawie rejestrów dostępnych w powiatowych urzędach pracy oraz rejestru Systemu Informacji Oświatowej MEN. Tabela zawiera zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie tomaszowskim w 2017 roku zamieszczone w rocznej informacji sygnałnej oraz zawody, które zdobywają uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych.

Poniższa analiza nie ukaże w pełni przyszłych zawodów wszystkich absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, jednakże pozwoli określić w jakiej branży w najbliższej przyszłości będziemy mieć deficyt lub nadwyżkę zawodów.

Tabela 13. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2017 roku

Zawody deficytowe		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	0
2281	Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
3321	Agenci ubezpieczeniowi	0
3342	Sekretarze prawni	0
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	0
4321	Magazynierzy i pokrewni	0
4411	Pomocnicy biblioteczni	0

4414	Technicy archiwistów i pokrewni	0
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
5312	Asystenci nauczycieli	0
5419	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	0
7321	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	0
7515	Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	0
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem	0
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	0
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	0
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	0
Zawody nadwyżkowe		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	0
2152	Inżynierowie elektronicy	0
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	0
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	0
5142	Kosmetyczki i pokrewni	47
5163	Pracownicy zakładów pogrzebowych	0
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	9
6113	Ogrodnicy	0
7116	Robotnicy budowy dróg	0
7124	Monterzy izolacji	0
7536	Obuwnicy i pokrewni	0
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	0
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	0
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	0
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	0
Zawody zrównoważone		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	0
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0
7123	Tynkarze i pokrewni	0
7314	Ceramicy i pokrewni	0

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Z powyższego zestawienia wynika, iż w roku 2017 nie było absolwentów, którzy uzyskają zawody znajdujące się w grupie deficytowych i zrównoważonych. Pojawiają się natomiast absolwenci z zawodami należącymi do elementarnych grup: Kosmetyczki i pokrewni oraz Pracownicy ochrony osób i mienia.

Biorąc pod uwagę zapotrzebowanie rynku na usługi pielęgnacyjne, można się spodziewać, że kosmetyczki zainteresowane pracą w zawodzie stosunkowo łatwo będą mogły zaistnieć na rynku pracy.

4.2 Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych

Tabela 14. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2017 roku

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	102	53	19	14	18,63%	13,73%
szkoła przysposabiająca do pracy	4	0	1	0	25,00%	
technikum	371	226	40	21	10,78%	5,66%
liceum ogólnokształcące	692	0	31	14	4,48%	2,02%
liceum profilowane			0	0		
liceum uzupełniające	0	0	1	0		
szkoła policealna	173	73	4	4	2,31%	2,31%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa			10	
szkoła przysposabiająca do pracy	4		1	25,00%
technikum	413	265	42	10,17%
liceum ogólnokształcące	587		11	1,87%
liceum profilowane			0	
liceum uzupełniające			0	
szkoła policealna	237	104	4	1,69%

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Oceniając aktualną strukturę kształcenia ponadgimnazjalnego według typów szkół, należy stwierdzić, że jest ona ukierunkowana na edukację ogólnokształcącą, przygotowującą młode osoby do zdobywania kwalifikacji zawodowych w szkołach policealnych lub wyższych. Taka struktura nie ma jednak odzwierciedlenia, jeżeli chodzi o rynek pracy, ponieważ popyt na pracę zdominowany jest przede wszystkim przez stanowiska robotnicze, zwłaszcza wykwalifikowane.

Najwięcej absolwentów opuściło mury takich szkół jak: I Liceum Ogólnokształcące im. Jarosława Dąbrowskiego – 201 absolwentów, II Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego - 161 absolwentów, III Liceum Ogólnokształcące im. Płk. Stanisława Hojnowskiego – 111 absolwentów, Technikum Nr 1 - 137 absolwentów oraz Technikum Nr 2 – 132 absolwentów.

Tabela 15. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2017 roku

Nazwa szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego
BIURO BEZPIECZEŃSTWA PRZEMYSŁU I HANDLU SP. Z O. O. W KALISZU	0	0	1	0	0,00%	0,00%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. JAROSŁAWA DĄBROWSKIEGO W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	201	0	6	1	2,99%	0,50%
II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO	161	0	1	1	0,62%	0,62%
III LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. PŁK. STANISŁAWA HOJNOWSKIEGO	111	0	6	1	5,41%	0,90%
IV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W TOMASZOWIE MAZ.	0	0	1	1	0,00%	0,00%
KATOLICKIE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	7	0	0	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	0	0	0	1	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	32	0	3	3	9,38%	9,38%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "ŻAK"	62	0	5	3	8,06%	4,84%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH S.C. "BAKAŁARZ"	21	0	0	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W RAWIE MAZOWIECKIEJ	0	0	1	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH ŁÓDZKIEJ KORPORACJI OŚWIATOWEJ	0	0	1	1	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W KAMIENSKU	0	0	1	0	0,00%	0,00%
LICEUM PLASTYCZNE	19	0	0	0	0,00%	0,00%
NIEPUBLICZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE SZKOŁA MISTRZOSTWA SPORTOWEGO POLSKIEGO ZWIĄZKU PIŁKI SIATKOWEJ	11	0	0	0	0,00%	0,00%
PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I ST. W TOMASZOWIE MAOWIECKIM	14	0	0	0	0,00%	0,00%
PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA II ST. W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	5	0	0	0	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA "ALFA"	0	0	1	0	0,00%	0,00%

POLICEALNA SZKOŁA CENTRUM NAUKI I BIZNESU "ŻAK"	0	0	2	4	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA DLA DOROSŁYCH NR 1	8	1	0	0	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA FARMACEUTYCZNA ŁÓDZKIEJ KORPORACJI OŚWIATOWEJ	11	10	0	0	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA NR 2	0	0	0	0	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA ŁÓDZKIEJ KORPORACJI OŚWIATOWEJ	0	0	0	0	0,00%	0,00%
POLICEALNE SYTUDIUM ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY W CENTRUM KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO "PERFEKT"	0	0	1	0	0,00%	0,00%
PRYWATNA ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W OPOCZNIE	0	0	1	0	0,00%	0,00%
PRYWATNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W OPOCZNIE	0	0	1	0	0,00%	0,00%
SAMORZĄDOWA SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	21	21	0	0	0,00%	0,00%
SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY IM. MARII GRZEGORZEWSKIEJ SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY	4	0	1	0	25,00%	0,00%
SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY IM. MARII GRZEGORZEWSKIEJ ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA	12	9	0	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH	12	0	0	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	3	3	0	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM INFORMATYKI EDUKACJI INNOWACYJNEJ W ŁODZI	0	0	1	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 1	137	78	10	5	7,30%	3,65%
TECHNIKUM NR 2	132	88	11	4	8,33%	3,03%
TECHNIKUM NR 3	59	22	2	2	3,39%	3,39%
TECHNIKUM NR 5	43	38	5	5	11,63%	11,63%
TECHNIKUM NR 6 W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	0	0	0	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM W BUJNACH	0	0	0	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM W CZARNOCINIE	0	0	4	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM W WOLBORZU	0	0	2	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM W ZESPOLE SZKÓŁ -CENTRUM EDUKACJI ZAWODOWEJ I USTAWICZNEJ IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W RAWIE MAZOWIECKIEJ	0	0	3	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM W ZESPOLE SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH IM. WŁADYSŁAWA REYMONTA W RAWIE MAZOWIECKIEJ	0	0	2	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM W ZESPOLE SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH W GŁUCHOWIE	0	0	0	1	0,00%	0,00%

UZUPEŁNIAJĄCE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "ŻAK"	0	0	1	0	0,00%	0,00%
VI LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W PIOTRKOWIE TRYBUNALSKIM	0	0	0	1	0,00%	0,00%
ZAOCZNA POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA DLA DOROSŁYCH	118	38	0	0	0,00%	0,00%
ZAOCZNE KATOLICKIE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	6	0	0	0	0,00%	0,00%
ZAOCZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	80	0	3	1	3,75%	1,25%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 2 W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	29	16	4	2	13,79%	6,90%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 3	40	8	4	3	10,00%	7,50%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 6	0	0	0	0	0,00%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA RZEMIOSŁA W RAWIE MAZOWIECKIEJ	0	0	2	0	0,00%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W KOLUSZKACH	0	0	1	0	0,00%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W ŁASKOWCU	0	0	0	1	0,00%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W SPECJALNYM OŚRODKU SZKOLNO-WYCHOWAWCZYM W RAWIE MAZOWIECKIEJ	0	0	1	1	0,00%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	21	20	4	6	19,05%	28,57%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W ZESPOLE SZKÓŁ - CENTRUM EDUKACJI ZAWODOWEJ I USTAWICZNEJ IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W RAWIE MAZOWIECKIEJ	0	0	2	1	0,00%	0,00%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Absolwenci szkół z terenu powiatu tomaszowskiego najczęściej kończyli naukę w zawodzie (elementarne grupy zawodów):

- Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych – 31 osób,
- Fryzjerzy – 30 osób,
- Recepcjoniści hotelowi – 29 osób,
- Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 21 osób,
- Technicy wsparcia informatycznego i technicznego – 19 osób,
- Kucharze - 18 – osób,
- Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani – 16 osób,

- Technicy elektrycy – 16 osób.

Miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów. Wskaźnik ten informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki stanowią bezrobotni absolwenci w elementarnej grupie zawodów/ kierunku nauki. Miernik przyjmuje wartość od 0% do 100%. Im wyższą wartość przyjmuje wskaźnik, tym daną grupę elementarną zawodów/kierunek nauki można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły.

Największy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów dotyczy poniższych grup zawodów:

- Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) - wskaźnik frakcji – 20%,
- Technicy wsparcia informatycznego i technicznego – wskaźnik frakcji – 18,75%,
- Fotografowie - wskaźnik frakcji – 18,18%,
- Technicy mechanicy - wskaźnik frakcji – 16,67%,
- Technicy elektronicy i pokrewni – wskaźnik frakcji – 15,38%,
- Recepcjoniści hotelowi – wskaźnik frakcji – 12,77%.

Szczegółowe dane dotyczące bezrobotnych, absolwentów oraz mierników stosowanych w monitoringu w 2017 roku według elementarnych grup zawodowych można odczytać z Załącznika 2 *Rynek edukacyjny*.

5. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw

Niniejszy rozdział zawiera analizę wyników badania przeprowadzonego wśród przedsiębiorstw, których siedziba znajduje się na terenie powiatu tomaszowskiego. Zakres przedmiotowy badania dotyczył przede wszystkim sytuacji na lokalnym rynku pracy w 2017 roku, jak również planowanych zmian w strukturze i wielkości zatrudnienia w roku 2018.

Do szczegółowych celów badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw zalicza się uzyskanie informacji o:

- a) dotychczasowych oraz planowanych kierunkach zmian zatrudnienia oraz ich skali w przedsiębiorstwach,
- b) bieżącej strukturze zatrudnienia w przedsiębiorstwach, w podziale na wielkie grupy zawodów (zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności na potrzeby rynku pracy),
- c) planowanej strukturze zatrudnienia, z uwzględnieniem wielkich grup zawodów oraz umiejętności najbardziej pożądanых przez pracodawcę w danym zawodzie/specjalności,
- d) problemach zgłaszanych przez przedsiębiorstwa w procesie rekrutacji pracowników w ujęciu zawodów oraz umiejętności najczęściej brakujących kandydatom do pracy,
- e) sposobach rekrutacji kandydatów do pracy oraz udziale w tym zadaniu powiatowych urzędów pracy.

Badanie zrealizowane zostało przez Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim we wrześniu i w październiku 2017 roku. Polegało ono na przeprowadzonych telefonicznie ankiet. Do badania wybrano losową próbę wygenerowaną z bazy GUS.

Liczba przedsiębiorstw wskazanych do badania wyniosła 138, spośród których na udział w badaniu zgodziło się 89 pracodawców. Liczby opisujące badane podmioty ze względu na ich wielkość zestawiono w tabeli.

Tabela 16. Liczba przebadanych przedsiębiorstw

Klasa wielkości przedsiębiorstwa	Liczba przebadanych przedsiębiorstw
do 9 osób	37
10-49	39
50-249	11
250 i więcej	2
Podsumowanie	89

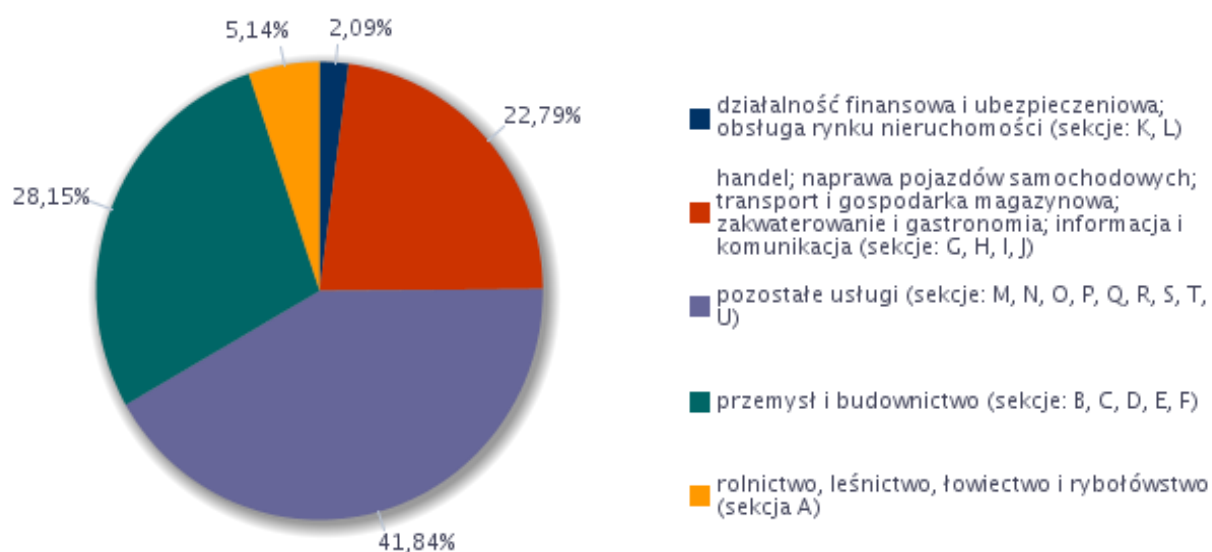
Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Wśród badanych podmiotów największy odsetek (43,8%) ogółu stanowiły podmioty zatrudniające od 10 do 49 pracowników. Kolejną pod względem liczebności grupą były przedsiębiorstwa zatrudniające do 9

osób. Stanowiły one 41,6% badanej grupy. Mniejszy odsetek, bo 12,4% ogółu stanowiły podmioty zatrudniające od 50 do 249 osób.

W zależności od rodzaju prowadzonej działalności, najliczniejszą grupę stanowiły podmioty prowadzące działalność w zakresie pozostałych usług – 41,84%. Drugą co do wielkości stanowiły firmy z branży przemysłowej i budownictwa (28,15% respondentów), z kolei co piąty badany podmiot prowadził działalność w zakresie: handel, naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja. Najmniejszą liczbę badanych stanowiły przedsiębiorstwa finansowo- ubezpieczeniowe i obsługa rynku nieruchomości.

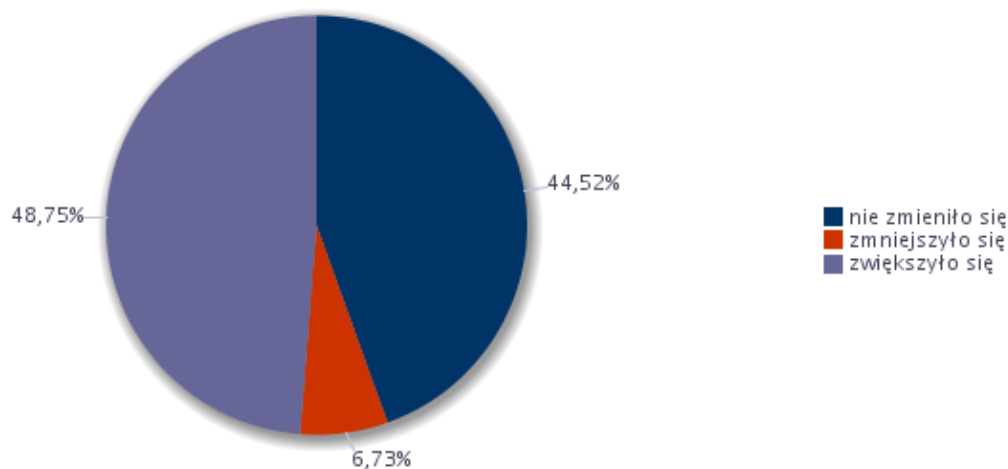
Rysunek 1. **Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności**

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Pozytywny trend na rynku pracy objawiający się zwiększeniem zatrudnienia w 2017 roku wskazała blisko połowa badanych firm (48,75%), zaś 44,52% badanych oświadczyła, że stan zatrudnienia w ich przedsiębiorstwach nie uległ zmniejszeniu. Jednocześnie należy podkreślić, że na negatywną sytuację związaną z redukcją zatrudnienia wskazało tylko 6,73% respondentów. Informacje uzyskane od ankietowanych wskazują na poprawę sytuacji przedsiębiorstw, która przekłada się na zmniejszenie bezrobocia.

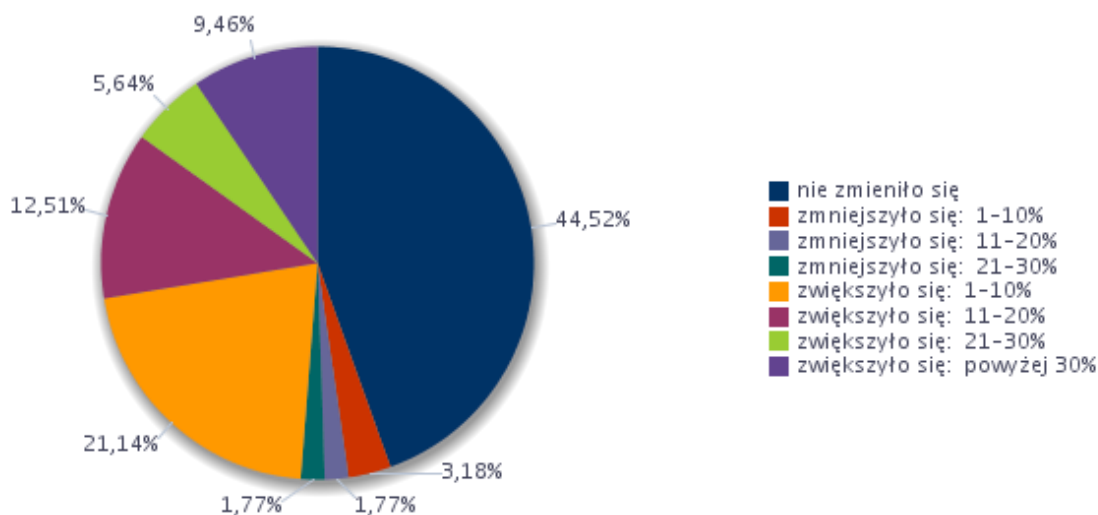
Rysunek 2. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Spośród tych firm, które deklarowały zmiany w zatrudnieniu, co piąte (21,14%) zwiększyło zatrudnienie do 10% dotychczasowej załogi, 12,51% zwiększyło liczbę pracowników w przedziale od 11 do 20% poprzedniego stanu, a co dziesiąty o powyżej 30%. Widoczne jest to na Rysunku 3.

Rysunek 3. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

W przypadku przedsiębiorstw, które dokonały redukcji personelu w 2017 roku, był to głównie spadek mieszczący się w przedziale 1-10%. Taki sam odsetek, tj. 1,77% stanowili pracodawcy deklarujący zmniejszenie zatrudnienia w przedziałach: 11-20% i 21-30%. Konieczności redukcji powyżej 30% stanu dotychczasowego personelu nie wskazał żaden z respondentów.

W interpretacji wyników badania posłużono się m.in. wskaźnikiem zatrudnienia netto (WZ), który obliczony został na podstawie danych uzyskanych z odpowiedzi na pytanie dotyczące zmian w zatrudnieniu, jakie nastąpiły w badanych przedsiębiorstwach w bieżącym roku (tj. 2017). Wskaźnik wyznaczony został jako różnica frakcji odpowiedzi pozytywnych i negatywnych, na podstawie poniższego wzoru:

$$WZ = (P/S - N/S) * 100,$$

gdzie:

P – liczba odpowiedzi pozytywnych,

N – liczba odpowiedzi negatywnych,

S – liczba obserwacji.

Wartość wskaźnika zatrudnienia netto obliczona na podstawie udzielonych odpowiedzi w badaniu kwestionariuszowym wyniosła ogółem 42,02%, a w roku 2016 wynosiła 18,18%. Wzrost wartości tego wskaźnika świadczy o poprawie sytuacji firm na lokalnym rynku pracy. Większa ilość firm deklaruje zwiększenie zatrudnienia, a wysoki wynik dodatni wskazuje na znaczną przewagę firm zwiększających zatrudnienie nad przedsiębiorstwami redukującymi liczbę zatrudnianego personelu.

Wskaźnik zatrudnienia netto był zróżnicowany w zależności od wielkich grup zawodów. Największą wartość odnotowano w grupach zawodów: Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, Pracownicy biurowi, Pracownicy przy pracach prostych i Specjaliści.

Tabela 17. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2017 roku

Wielkie grupy zawodów	Wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	11,84
Pracownicy biurowi	11,59
Pracownicy przy pracach prostych	11,59
Pracownicy usług i sprzedawcy	9,23
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,00
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	9,23
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	2,86
Siły zbrojne	0,00
Specjaliści	11,20
Technicy i inny średni personel	8,58

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

W porównaniu do 2016 roku wzrost wskaźnika zatrudnienia netto odnotowano w wielkich grupach zawodów: Pracownicy przy pracach prostych (o 5,22 punktu procentowego), Technicy i inny średni personel (o 4,93 p.p.), Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (o 2,86 p.p.), Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (o 2,11 p.p.), Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (o 1,57 p.p.). Spadek tego wskaźnika

nastąpił zaś w grupie: Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (o 5,36 p.p.). Z kolei zupełny zastój kadrowy odnotowano w Siłach zbrojnych.

Zgodnie z deklaracjami pracodawców w 2017 roku najczęściej zatrudniano: barmanów, kelnerów, pomoce kuchenne, kierowców samochodów ciężarowych, magazynierów, mechaników samochodów osobowych, sprzedawców w branży spożywczej, techników handlowców, ceramików wyrobów użytkowych i ozdobnych, elektryków budowlanych, techników prac biurowych, sekretarki, księgowych, pracowników ochrony fizycznej, pielęgniarki, lekarzy, ślusarzy, stolarzy i innych pracowników w zawodach wskazanych w Tabeli 18.

Tabela 18. Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w bieżącym roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Barman	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Ceramik wyrobów użytkowych i ozdobnych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%

	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Drukarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Elektryk budowlany	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%

	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Inżynier leśnictwa	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Kasjer handlowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Kelner*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%

	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Kierowca ciągnika rolniczego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Kierowca samochodu ciężarowego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	3,55%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	0,54%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Konstruktor form wtryskowych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%

	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Księgowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	5,73%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	5,73%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Lekarz	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%

	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Magazynier	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,13%
	dodatkowe uprawnienia	3,13%
	doświadczenie zawodowe	3,13%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Mechanik samochodów osobowych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Nauczyciel biologii	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%

	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Nauczyciel chemii	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Nauczyciel fizyki i astronomii	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	3,29%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	2,96%
Nauczyciel języka obcego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%

	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
Nauczyciel języka obcego	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Nauczyciel języka polskiego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Nauczyciel matematyki	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,13%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	3,13%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	3,13%
	znajomość języków obcych	3,13%
Nauczyciel przedszkola	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	2,96%

	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	3,29%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	3,29%
	znajomość języków obcych	3,29%
Nauczyciel wychowania fizycznego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Nauczyciel wychowania fizycznego w szkole podstawowej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%

	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Operator wtryskarki	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	4,56%
	dodatkowe uprawnienia	0,70%
	doświadczenie zawodowe	4,56%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	3,86%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	4,56%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,70%
	wyuczony zawód	4,56%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pakowacz ręczny	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%

	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pedagog szkolny	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	2,96%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	2,96%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pielęgniarka	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Pomoc kuchenna	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%

	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali kucharze	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Położna	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%

	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Pracownik ochrony fizycznej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pracownik pralni chemicznej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%

	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Ratownik medyczny	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Rejestratorka medyczna	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Robotnik gospodarczy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	1,04%
	komunikacja ustna / komunikatywność	1,04%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
Robotnik gospodarczy	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%

	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Rozbieracz-wykrawacz	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Sekretarka	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Spawacz	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%

	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Specjalista do spraw kadr	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Specjalista ochrony środowiska	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Sprzedawca w branży spożywczej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%

	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Stolarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Technik elektryk samochodowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%

	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Technik handlowiec*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,95%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	5,30%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,95%
Technik prac biurowych*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,40%
	doświadczenie zawodowe	3,61%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	2,41%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,80%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	3,21%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	5,45%
	wywieranie wpływu	0,80%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	1,21%
Ubojowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%

	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Ślusarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Ogółem (bez względu na zawód)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	4,79%
	dodatkowe uprawnienia	2,93%
	doświadczenie zawodowe	5,81%
	komunikacja ustna / komunikatywność	5,71%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	4,16%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	4,32%
	planowanie i organizacja pracy własnej	5,91%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,02%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	5,93%
	wykonywanie obliczeń	3,41%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	4,33%
	wyuczony zawód	4,36%
	wywieranie wpływu	1,96%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,93%
	znajomość języków obcych	1,42%

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w 2017 roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach wskazuje, że pracodawcy oczekiwali od kandydatów do pracy kompetencji zawodowych, takich jak: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wyuczony zawód, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu. Dla pracodawców cenne są również kompetencje miękkie, takie jak: komunikacja ustna / komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, współpraca w zespole, jak również sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna.

Z analizy oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w badanym roku wynika, że kandydaci byli dobrze przygotowani. Jedynie w takich zawodach jak: stolarz, nauczyciel biologii i nauczyciel języka obcego nisko ocenili przygotowanie kandydatów do zatrudnienia. Szczegółowe dane dotyczące opinii pracodawców w tym zakresie obrazuje poniższa tabela.

Tabela 19. Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w badanym roku

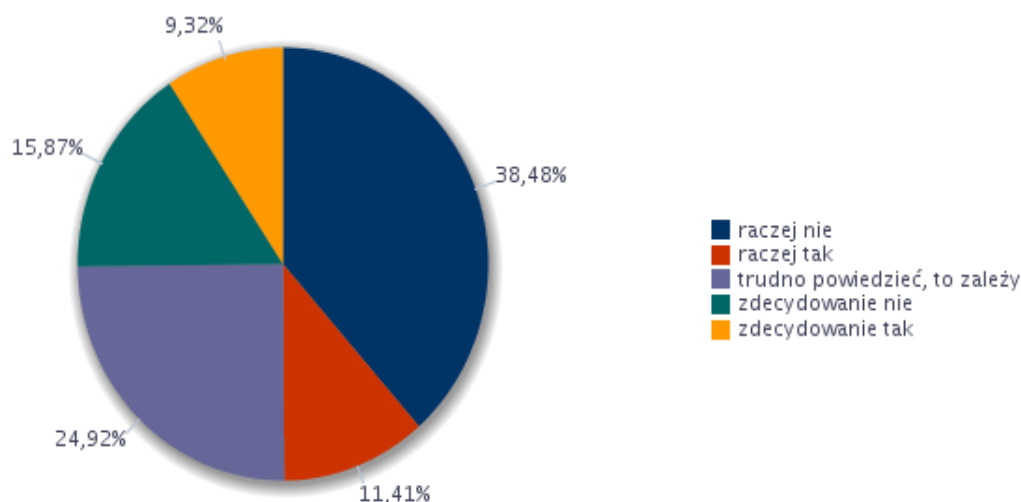
Zawód	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo dobrze, raczej dobrze)	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo źle, raczej źle)	Dobrze vs. źle
Barman	100,00%	0,00%	100,00%
Ceramik wyrobów użytkowych i ozdobnych	100,00%	0,00%	100,00%
Drukarz*	0,00%	0,00%	0,00%
Elektryk budowlany	100,00%	0,00%	100,00%
Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	100,00%	0,00%	100,00%
Inżynier leśnictwa	100,00%	0,00%	100,00%
Kasjer handlowy	0,00%	0,00%	0,00%
Kelner*	100,00%	0,00%	100,00%
Kierowca ciągnika rolniczego	100,00%	0,00%	100,00%
Kierowca samochodu ciężarowego	100,00%	0,00%	100,00%
Konstruktor form wtryskowych	100,00%	0,00%	100,00%
Księgowy	100,00%	0,00%	100,00%
Lekarz	100,00%	0,00%	100,00%
Magazynier	50,00%	0,00%	50,00%
Mechanik samochodów osobowych	0,00%	0,00%	0,00%
Nauczyciel biologii	0,00%	100,00%	-100,00%
Nauczyciel chemii	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel fizyki i astronomii	52,69%	47,31%	5,38%
Nauczyciel języka obcego	0,00%	100,00%	-100,00%
Nauczyciel języka polskiego	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel matematyki	50,00%	50,00%	0,00%
Nauczyciel przedszkola	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel wychowania fizycznego	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel wychowania fizycznego w szkole podstawowej	100,00%	0,00%	100,00%
Operator wtryskarki	100,00%	0,00%	100,00%

Operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej	61,78%	0,00%	61,78%
Pakowacz ręczny	100,00%	0,00%	100,00%
Pedagog szkolny	100,00%	0,00%	100,00%
Pielęgniarka	100,00%	0,00%	100,00%
Pomoc kuchenna	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali kucharze	0,00%	0,00%	0,00%
Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	100,00%	0,00%	100,00%
Położna	100,00%	0,00%	100,00%
Pracownik ochrony fizycznej	100,00%	0,00%	100,00%
Pracownik pralni chemicznej	0,00%	0,00%	0,00%
Ratownik medyczny	100,00%	0,00%	100,00%
Rejestratorka medyczna	100,00%	0,00%	100,00%
Robotnik gospodarczy	83,28%	0,00%	83,28%
Rozbieracz-wykrawacz	100,00%	0,00%	100,00%
Sekretarka	100,00%	0,00%	100,00%
Spawacz	0,00%	0,00%	0,00%
Specjalista do spraw kadr	100,00%	0,00%	100,00%
Specjalista ochrony środowiska	100,00%	0,00%	100,00%
Sprzedawca w branży spożywczej	100,00%	0,00%	100,00%
Stolarz*	0,00%	100,00%	-100,00%
Technik elektryk samochodowy	0,00%	0,00%	0,00%
Technik handlowiec*	100,00%	0,00%	100,00%
Technik prac biurowych*	100,00%	0,00%	100,00%
Ubojowy	100,00%	0,00%	100,00%
Ślusarz*	0,00%	0,00%	0,00%

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Odpowiadając na pytanie dotyczące problemów z pozyskiwaniem nowych pracowników 54,28% ankietowanych wskazało, że zdecydowanie nie ma lub raczej nie ma problemów ze znalezieniem odpowiednich osób do pracy. W porównaniu do 2016 roku pozytywne opinie respondentów zmalały o 15,26 punktu procentowego, co może oznaczać pogorszenie się sytuacji związanej z pozyskaniem nowych pracowników. Należy jednak zauważyć, że również 20,71% firm sygnalizuje trudności w znalezieniu nowych pracowników, w tym prawie 9,3% badanych przedsiębiorstw poinformowało, że zdecydowanie coraz trudniej jest pozyskać odpowiednie osoby, a 11,41% odpowiedziało, że raczej występują trudności w doborze odpowiedniego kandydata na oferowane stanowisko pracy. Coraz częściej pracodawcy wskazują, iż nowi pracownicy nie wykazują chęci i zaangażowania w pracy, a praca za minimalne wynagrodzenie jest nieopłacalna. W związku ze zmianami demograficznymi i postępującym procesem starzenia się społeczeństwa coraz silniej zaczyna być odczuwalny niedobór rąk do pracy. Wydaje się, że zjawisko to będzie się nasilać, a pracodawcy borykający się z niedoborami kadrowymi coraz częściej będą zatrudniać cudzoziemców zza wschodniej granicy.

Rysunek 4. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2017 roku

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

W opinii pracodawców trudno jest znaleźć kandydatów do pracy w następujących grupach zawodów: Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni, Elektrycy budowlani i pokrewni, Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych, Konstruktorzy i krojczowie odzieży, Księgowi, Magazynierzy i pokrewni, Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego), Operatorzy maszyn do szycia, Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych, Piekarze, cukiernicy i pokrewni, Pomoce kuchenne, Przedstawiciele handlowi, Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka, Stolarze meblowi i pokrewni, Technicy farmaceutyczni.

Tabela 20. Zawody, w jakich przedsiębiorstwom trudno jest znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy

Trudności z pozyskaniem pracowników			Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”	
Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	6
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	1
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0

	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Elektrycy budowlani i pokrewni	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	1
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	1
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	1
	współpraca w zespole	0,00%	1
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0

Konstruktorzy i krojczowie odzieży	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Księgowi	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	2
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Magazynierzy i pokrewni	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	1
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	1
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Nauczyciele gimnazjów i	wykonywanie obliczeń	2,56%	0

szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	3
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	3
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	3
Ogółem (bez względu na zawód)	komunikacja ustna / komunikatywność	0,78%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,78%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,78%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,66%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,59%	0
	współpraca w zespole	0,59%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,59%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,12%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,12%	0
	znajomość języków obcych	0,12%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	1
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	1
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	1
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Operatorzy maszyn do szycia	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,26%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	4,84%	0
	współpraca w zespole	4,84%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	2,42%	0

	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Piekarze, cukiernicy i pokrewni	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Pomoce kuchenne	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	1
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	1
	współpraca w zespole	7,69%	1
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	1
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	2
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	1
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	1
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Przedstawiciele handlowi	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	1
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	1
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	1

	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	1
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	wywieranie wpływu	7,69%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Stolarze meblowi i pokrewni	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	1
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	1
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	1
	współpraca w zespole	0,00%	4
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	1
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Technicy farmaceutyczni	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0

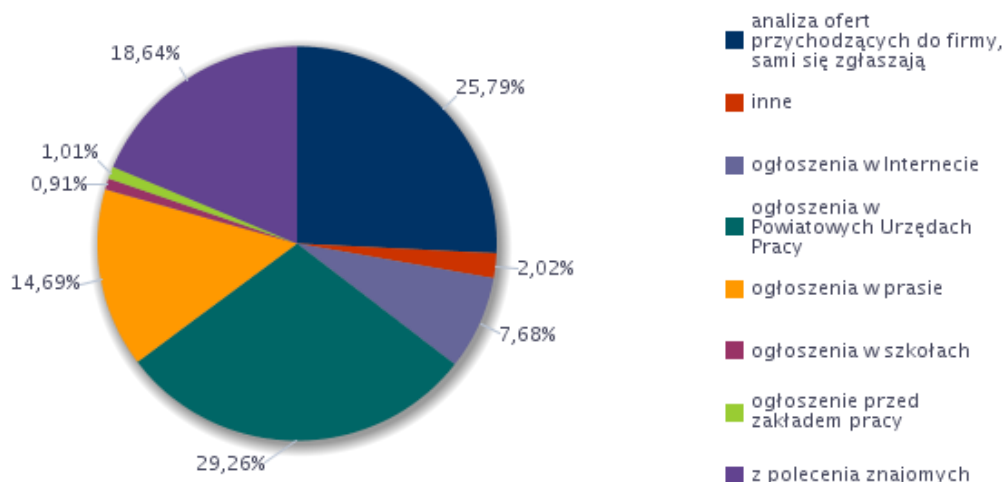
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Analizując wykaz umiejętności i uprawnień jakich zdaniem pracodawców brakuje potencjalnym kandydatom, można zauważyć, że przedsiębiorcy zwracają uwagę zarówno na konieczność posiadania konkretnych umiejętności zawodowych, takich jak: obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych czy też obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, znajomość języków obcych, jak również kompetencji miękkich: komunikacja ustna/komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność. Ważne z punktu widzenia pracodawcy są również umiejętności: wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, a także warunki fizyczne i zdrowotne - sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna.

Przeprowadzone badanie miało również na celu zbadanie sposobu poszukiwania nowych pracowników przez pracodawców z powiatu tomaszowskiego. Najlicniejsza grupa ankietowanych wskazała, że poszukując pracowników korzysta z usług publicznych służb zatrudnienia. Blisko 30% firm deklaruje, że zgłasza swoje oferty pracy do urzędów pracy. Ponad 25% badanych wskazało, że analizuje dokumenty aplikacyjne przesłane bezpośrednio do firmy przez osoby poszukujące pracy i w procesie rekrutacji opiera się na kandydatach, którzy samodzielnie docierają do pracodawców. Na pytanie dotyczące kanałów rekrutacji kandydatów do pracy respondenci wskazali, że zamieszczają ogłoszenia w prasie (blisko 15%) oraz w sieci internetowej (około 8% ogółu). Co piąte badane przedsiębiorstwo wskazało, że w procesie rekrutacji korzysta z prywatnych kanałów i zatrudnia osoby z polecenia. Pracodawcy wskazywali, że ten sposób naboru nie tylko usprawnia proces rekrutacji lub w przypadku małych firm praktycznie go zastępuje, ale minimalizuje ryzyko zatrudnienia niewłaściwego kandydata, gdyż osoba polecająca bierze na siebie część odpowiedzialności związanej z wyborem nowego pracownika. Mniej popularnymi formami rekrutacji okazały się ogłoszenia zamieszczane przed zakładem pracy i w szkołach, co deklarowało 2% ankietowanych.

Rysunek 5. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Ankietowane firmy, korzystające z usług urzędu pracy w procesie pozyskiwania nowych pracowników, najczęściej zgłaszały oferty dla techników prac biurowych, szwaczek maszynowych, pomocy kuchennych, księgowych, sprzedawców. Warto podkreślić, że często pracodawcy korzystający z usług urzędu uzyskiwali dofinansowanie do zatrudnienia pracowników na tych stanowiskach.

Tabela 21. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do powiatowych urzędów pracy

Zawód	Wskaźnik struktury
Technik prac biurowych*	8,08%
Szwaczka maszynowa	5,91%
Pomoc kuchenna	5,64%
Księgowy	5,42%
Sprzedawca*	5,42%
Asystent przetwarzania danych	2,71%
Betoniarz	2,71%
Drukarz*	2,71%
Kierowca samochodu dostawczego	2,71%
Mechanik samochodów osobowych	2,71%
Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	2,71%
Nauczyciel nauczania początkowego	2,71%
Nauczyciel psycholog	2,71%
Opiekun osoby starszej*	2,71%
Pakowacz ręczny	2,71%
Piekarz*	2,71%
Pomocniczy robotnik budowlany	2,71%

Prasowaczka ręczna	2,71%
Rozbieracz-wykrawacz	2,71%
Sekretarka	2,71%
Technik fizjoterapii	2,71%
Ubojowy	2,71%
Ślusarz*	2,71%
Nauczyciel fizyki i astronomii	2,44%
Nauczyciel języka obcego	2,44%
Nauczyciel języka polskiego	2,44%
Pokojowa	2,44%
Recepcjonista	2,44%
Salowa	1,19%
Barman	0,49%
Fizjoterapeuta	0,49%
Kelner*	0,49%
Konstruktor odzieży	0,49%
Monter fasad	0,49%
Operator maszyn w przemyśle włókienniczym*	0,49%
Opiekunka dziecięca domowa (niania)	0,49%
Pielęgniarka	0,49%
Pilot wycieczek	0,49%
Pracownik pralni chemicznej	0,49%
Rejestratorka medyczna	0,49%
Spawacz	0,49%
Sprzątaczką biurowa	0,49%
Stolarz*	0,49%
Wychowawca małego dziecka	0,49%

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego

Jak już wcześniej wskazano, znaczny odsetek badanych współpracuje z urzędem pracy w zakresie pośrednictwa pracy. Jest to zapewne dowód na to, że działania urzędu są skuteczne. Ponad 40% badanych deklaruje, że zgłasza do PUP 51-75% swoich ofert pracy, co czwarty respondent - 26-50%, a co piąty – 76-100%.

Tabela 22. Odsetek ofert zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy

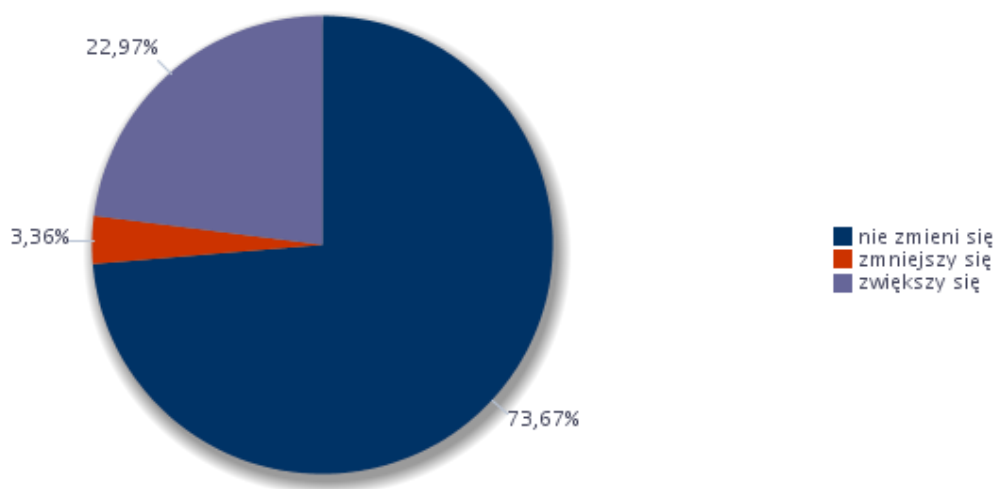
Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP	Wskaźnik struktury
1-10%	9,67
11-25%	3,11
26-50%	24,76
51-75%	40,20
76-100%	22,27

6. Prognoza lokalnego rynku pracy

Część prognostyczna monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych opiera się o wyniki przeprowadzonego badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw. Należy jednak podkreślić, że przedstawione są tutaj jedynie informacje o przewidywanych kierunkach zmian w poszczególnych grupach zawodów, a nie o poziomie kształtowania się danego czynnika w konkretnym czasie.

Analiza materiału badawczego jakiego dostarczyły odpowiedzi na pytania dotyczące planowanych zmian w wielkości oraz strukturze zatrudnienia na lokalnym rynku pracy wskazuje, że pracodawcy z powiatu tomaszowskiego w przeważającej części nie przewidują zmian w zatrudnieniu w 2018 roku. Tak deklaruje 73,67% ankietowanych podmiotów, a więc o 6,87% punktu procentowego więcej niż w roku wcześniejszym. Mniej optymistycznie w porównaniu z planami na 2017 rok wypadł odsetek odpowiedzi dotyczących planowanego zwiększenia zatrudnienia, bowiem w 2018 roku 22,97% ankietowanych udzieliło pozytywnej odpowiedzi, a w roku wcześniejszym o 8,8 punktu procentowego więcej. Ograniczenie zatrudnienia deklarowało 3,3% pytanych, a więc również więcej niż w minionym okresie sprawozdawczym – o 1,96 punktu procentowego. Powyższe wyniki mogą sugerować niewielką stagnację, jednak bieżąca obserwacja rynku nie wydaje się tego potwierdzać.

Rysunek 6. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2018 roku

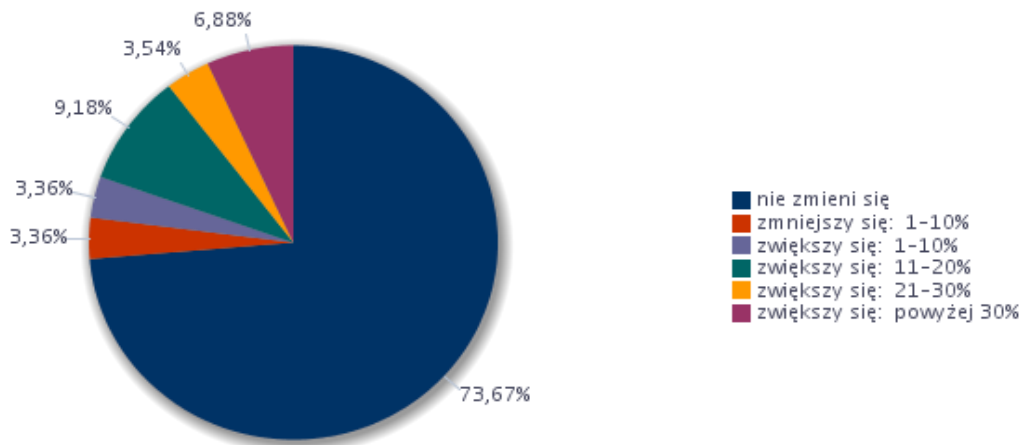

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Spośród grona respondentów planujących zwiększenie liczebności kadry największy odsetek (9,18%) przewidywał wzrost zatrudnienia o 11-20%, zbliżona ilość ankietowanych (po około 3%) deklarowała wzrost personelu o 1-10% i 21-30%. Zwiększenie zatrudnienia powyżej 30% przewidywało blisko 7% uczestników badania. Te korzystne dla lokalnego rynku prognozy oznaczają nie tylko, że osoby bezrobotne będą miały szanse na znalezienie pracy, ale również osoby będące w zatrudnieniu będą mieć

szansę na zmianę dotychczasowego zatrudnienia na atrakcyjniejsze. Pracodawcy przewidujący ograniczenie zatrudnienia wskazują, że zmniejszy się ono o 1-10%. Szczegółowy rozkład przewidywanych zmian obrazuje poniższy rysunek.

Rysunek 7. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2018 roku

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto na 2018 rok wynosi 19,68%. Wzrost zatrudnienia będzie dotyczył w szczególności pracowników z wielkich grup zawodów, a mianowicie:

- Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń
- Pracownicy usług i sprzedawcy
- Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy,
- Technicy i inny średni personel,
- Specjaliści.

Powyższe grupy zawodów osiągnęły najwyższe prognozowane wskaźnik zatrudnienia – od 10,44 do 7,92. W trzech wielkich grupach: Pracownicy przy pracach prostych, Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, Siły zbrojne, wskaźnik ten uzyskał wartość 0, co oznacza, że nie przewiduje się na rynku ofert pracy dla pracowników z zawodami przynależnymi do tych grup.

Tabela 23. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2018 roku

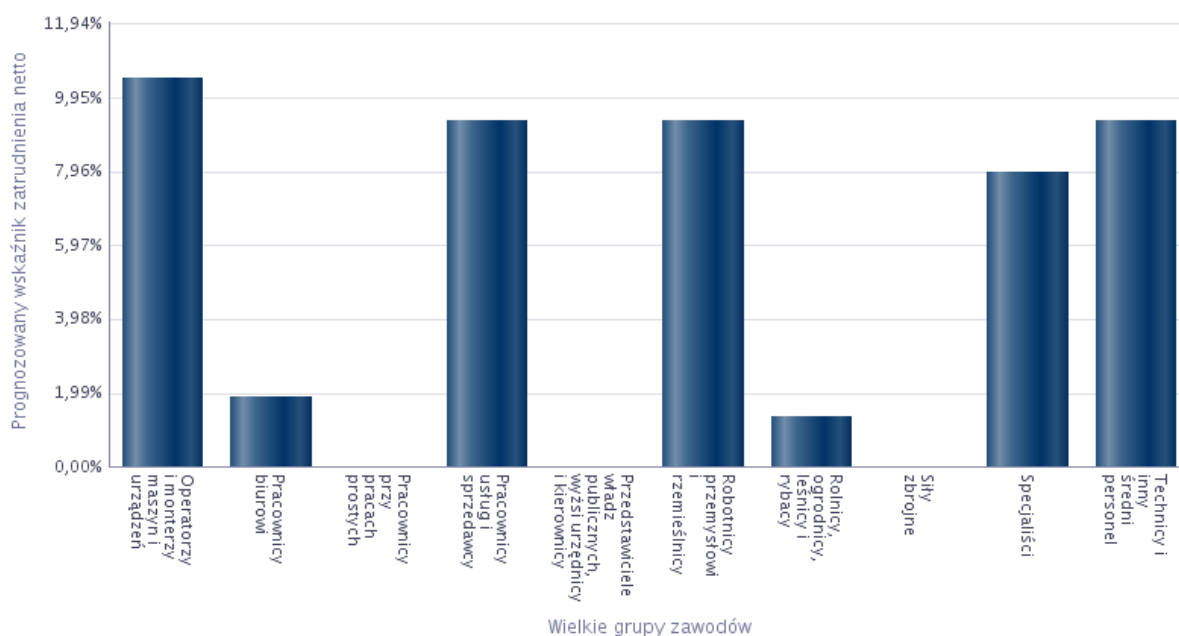
Wielkie grupy zawodów	Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	10,44%
Pracownicy biurowi	1,89%
Pracownicy przy pracach prostych	0,00%
Pracownicy usług i sprzedawcy	9,33%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,00%
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	9,33%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1,35%

Siły zbrojne	0,00%
Specjaliści	7,92%
Technicy i inny średni personel	9,33%

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Dane zawarte w powyższej tabeli zilustrowano na Rysunku 8.

Rysunek 8. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2018 roku

Zgodnie z odpowiedziami ankietowanych planujących zwiększenie zatrudnienia w 2018 roku najczęściej będą oni poszukiwać: szwaczek maszynowych, prasowaczek ręcznych, betoniarzy, mechaników samochodów osobowych, operatorów wtryskarki, przedstawicieli handlowych, sprzedawców w branży spożywczej, techników elektryków samochodowych, techników fizjoterapii.

Tabela 24. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku

Zawód	Wskaźnik struktury
Szwaczka maszynowa	8,81%
Prasowaczka ręczna	6,04%
Betoniarz	5,54%
Mechanik samochodów osobowych	5,54%
Operator wtryskarki	5,54%
Przedstawiciel handlowy	5,54%
Sprzedawca w branży spożywczej	5,54%
Technik elektryk samochodowy	5,54%
Technik fizjoterapii	5,54%

Inżynier leśnictwa	4,98%
Kierowca samochodu ciężarowego	3,84%
Technik prac biurowych*	3,00%
Magazynier	2,00%
Elektryk*	1,00%
Farmaceuta	1,00%
Fizjoterapeuta	1,00%
Kierowca samochodu osobowego	1,00%
Konstruktor odzieży	1,00%
Księgowy	1,00%
Operator maszyn w przemyśle włókienniczym*	1,00%
Spawacz	1,00%
Technik farmaceutyczny*	1,00%
Technik handlowiec*	1,00%

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Przeprowadzone badania dostarczają również informacji na temat oczekiwań pracodawców wobec kandydatów na pracowników, których planują zatrudnić. Dane na ten temat zamieszczono w tabeli poniżej.

Tabela 25. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Betoniarz	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Elektryk*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%

	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Farmaceuta	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Fizjoterapeuta	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Kierowca samochodu osobowego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%

	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Konstruktor odzieży	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Księgowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%

	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Magazynier	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	3,13%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,13%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	3,13%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Operator maszyn w przemyśle włókienniczym*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Prasowaczka ręczna	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	2,87%
	komunikacja ustna / komunikatywność	2,87%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,38%
	planowanie i organizacja pracy własnej	3,38%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%

	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Przedstawiciel handlowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Szwaczka maszynowa	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	4,28%
	komunikacja ustna / komunikatywność	3,93%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	2,32%
	planowanie i organizacja pracy własnej	4,28%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Technik farmaceutyczny*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%

	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Technik fizjoterapii	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Technik prac biurowych*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Ogółem (bez względu na zawód)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	4,79%

	dodatkowe uprawnienia	2,93%
	doświadczenie zawodowe	5,81%
	komunikacja ustna / komunikatywność	5,71%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	4,16%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	4,32%
	planowanie i organizacja pracy własnej	5,91%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,02%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	5,93%
	wykonywanie obliczeń	3,41%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	4,33%
	wyuczony zawód	4,36%
	wywieranie wpływu	1,96%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,93%
	znajomość języków obcych	1,42%

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Analiza wykazu umiejętności i cech kandydatów do pracy szczególnie istotnych z punktu widzenia pracodawcy pozwala dostrzec, że przedsiębiorcy wysoko cenią kompetencje zawodowe, a więc uprawnienia, doświadczenie, umiejętności techniczne, wyuczony zawód. Przywiązują jednak wagę również do umiejętności miękkich czy też do predyspozycji, takich jak: komunikatywność, współpraca w zespole, planowanie i organizacja własnej pracy. Bardzo istotna jest również sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna.

Podsumowanie

Niniejsze sprawozdanie jest jednym ze źródeł informacji niezbędnych do podejmowania decyzji w zakresie ustalania kierunków kształcenia, wyboru szkoły, czy szkolenia przyszłej kadry i osób będących w zatrudnieniu. W rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych przedstawiono grupy zawodów, wytypowane na podstawie wskaźników, które nie odzwierciedlają pełnego obrazu rynku pracy. Zaprezentowany raport za 2017 rok ma charakter diagnostyczny, przedstawia aktualne zjawiska zachodzące na rynku pracy oraz ich krótkookresową prognozę. Poniżej przedstawiono wnioski płynące z niniejszego opracowania.

- Na dzień 31.12.2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tomaszowie Mazowieckim zarejestrowanych było 3748 bezrobotnych i liczba ta była niższa o 653 osoby w porównaniu do 2016 roku, tj. o 14,8%.
- Osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na koniec okresu sprawozdawczego stanowiły 80,3% ogółu bezrobotnych, spośród których największą grupą są długotrwale bezrobotni – 49,3% ogółu, bezrobotni po 50 roku życia – 27,5% ogółu bezrobotnych, bezrobotni do 30 roku życia – 21,6%. Najmniejszy jest odsetek osób niepełnosprawnych – 7,7% ogółu.
- Wskaźnikiem charakteryzującym bezrobocie w powiecie tomaszowskim jest stopa bezrobocia, która na koniec 2017 roku wynosiła 7,9% i była wyższa od stopy bezrobocia w kraju o 1,3 punkty procentowe oraz w województwie łódzkim o 1,1 punktu.
- Największy napływ bezrobotnych w 2017 roku odnotowano w grupie Pracownicy usług i sprzedawcy - 1392 osoby oraz w grupie Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy - 1349 osób. Również w tych samych wielkich grupach wystąpił największy odpływ bezrobotnych, odpowiednio -1458 osób i 1524 osoby.
- Najmniejszy napływ jak i odpływ bezrobotnych charakteryzował grupę Siły zbrojne (napływ - 4 osoby, odpływ - 3 osoby) oraz grupę Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (napływ - 36 osób, odpływ - 47 osób).
- Wśród bezrobotnych w powiecie tomaszowskim na koniec analizowanego okresu dominowały dwie grupy zawodów: Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (794 osoby) i Pracownicy usług i sprzedawcy (789 osób).
- Wśród absolwentów z zawodem najliczniejszą grupę stanowią Specjaliści - 34 osoby, zaś najwięcej osób długotrwale bezrobotnych odnotowano w grupie Pracownicy usług i sprzedawcy - 427 osób.
- W okresie sprawozdawczym do Centralnej Bazy Ofert Pracy (CBOP) zgłoszono 5222 oferty pracy (oferty PUP, OHP, EURES), a liczba ofert zamieszczonych na publicznych portalach rekrutacyjnych wyniosła 485. Najwyższy napływ ofert odnotowano w grupach: Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń - 1095 ofert, Pracownicy wykonujący prace proste – 1083 oferty, Pracownicy usług i sprzedawcy – 1063 oferty. Najmniej ofert stwierdzono dla grup zawodów: Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy – 3 oferty, Specjaliści – 82 oferty, Rolnicy,

ogrodnicy, leśnicy i rybacy - 88 ofert. W grupie wielkiej zawodów Siły zbrojne nie odnotowano żadnej oferty pracy.

- W 2017 roku, zgodnie z Raportem rocznym dla powiatu tomaszowskiego, zawodami maksymalnie deficytowymi były: Pracownicy świadczący usługi na ulicach, Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani, Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste, Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany, jednak należy stwierdzić, że w większości zawodów należących do tych elementarnych grup pracę mogą podjąć osoby z innymi zawodami i nie oznacza to, że pracodawcy zgłaszający oferty w tych zawodach mieli problem ze znalezieniem odpowiedniego pracownika.
- Wśród zawodów deficytowych w 2017 roku znalazły się: Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych, Magazynierzy i pokrewni, Asystenci nauczyciela, Agenci ubezpieczeniowi, Technicy archiwiści i pokrewni.
- W grupie zawodów zrównoważonych znajdują się: Tynkarze i pokrewni, Ceramicy i pokrewni, Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji, Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych).
- Wśród zawodów maksymalnie nadwyżkowych znalazły się: Monterzy sprzętu elektrycznego, Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni. Należy jednak podkreślić, że liczebność bezrobotnych z tymi zawodami jest niewielka.
- Wśród zawodów nadwyżkowych odnotowano następujące grupy elementarne: Pracownicy ochrony osób i mienia, Kosmetyczki i pokrewni, Ogrodnicy.
- Analiza umiejętności posiadanych przez bezrobotnych i umiejętności wymaganych przez pracodawców w ofertach pracy pokazuje, że są one w niewielkim tylko stopniu dopasowane. Wnioski takie zachęcają odpowiednie podmioty, w tym urząd pracy do doskonalenia świadczonych usług, w szczególności w zakresie poradnictwa zawodowego i szkoleń.
- Oceniając aktualną strukturę kształcenia ponadgimnazjalnego według typów szkół, należy stwierdzić, że jest ona ukierunkowana na edukację ogólnokształcącą, przygotowującą młode osoby do zdobywania kwalifikacji zawodowych w szkołach policealnych lub wyższych. Taka struktura nie ma jednak odzwierciedlenia, jeżeli chodzi o rynek pracy, ponieważ popyt na pracę zdominowany jest przede wszystkim przez stanowiska robotnicze, zwłaszcza wykwalifikowane.
- W 2017 roku najwięcej absolwentów opuściło mury takich szkół jak: I Liceum Ogólnokształcące im. Jarosława Dąbrowskiego – 201 absolwentów, II Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego - 161 absolwentów, III Liceum Ogólnokształcące im. Płk. Stanisława Hojnowskiego – 111 absolwentów, Technikum Nr 1 - 137 absolwentów oraz Technikum Nr 2 – 132 absolwentów.
- Absolwenci szkół z terenu powiatu tomaszowskiego najczęściej kończyli naukę w następujących zawodach (elementarne grupy zawodów): Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych, Fryzjerzy, Recepcjoniści hotelowi, Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci),

Technicy wsparcia informatycznego i technicznego, Kucharze, Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani, Technicy elektrycy.

- Badanie ankietowe przedsiębiorców z powiatu tomaszowskiego pokazuje pozytywny trend na rynku pracy objawiający się zwiększeniem zatrudnienia w 2017 roku. Wskazania takie pochodzą od 48,75% ogółu respondentów. Z kolei 44,52% badanych oświadczyła, że stan zatrudnienia w ich przedsiębiorstwach nie uległ zmniejszeniu. Tylko 6,73% respondentów dokonało redukcji zatrudnienia.
- Na podstawie udzielonych odpowiedzi w badaniu kwestionariuszowym obliczono wartość wskaźnika zatrudnienia netto, który wynosił 42,02% (w roku 2016 - 18,18%). Wzrost wartości tego wskaźnika świadczy o poprawie sytuacji firm na lokalnym rynku pracy. Większa ilość firm deklaruje zwiększenie zatrudnienia, a wysoki wynik dodatni wskazuje na znaczną przewagę firm zwiększających zatrudnienie nad przedsiębiorstwami redukującymi liczbę zatrudnianego personelu.
- Zgodnie z deklaracjami pracodawców w 2017 roku najczęściej zatrudniano: barmanów, kelnerów, pomoce kuchenne, kierowców samochodów ciężarowych, magazynierów, mechaników samochodów osobowych, sprzedawców w branży spożywczej, techników handlowców, ceramików wyrobów użytkowych i ozdobnych, elektryków budowlanych, techników prac biurowych, sekretarki, księgowych, pracowników ochrony fizycznej, pielęgniarzy, lekarzy, ślusarzy, stolarzy.
- Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w 2017 roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach wskazuje, że pracodawcy oczekiwali od kandydatów do pracy kompetencji zawodowych, takich jak: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wyuczony zawód, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu. Dla pracodawców cenne są również kompetencje miękkie, takie jak: komunikacja ustna / komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, współpraca w zespole, jak również sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna.
- Z badania oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w badanym roku wynika, że kandydaci byli dobrze przygotowani. Jedynie w takich zawodach jak: stolarz, nauczyciel biologii i nauczyciel języka obcego nisko ocenili przygotowanie kandydatów do zatrudnienia.
- Badania wykazały, że połowa pracodawców nie ma problemów z pozyskaniem nowych pracowników, jednak w porównaniu do 2016 roku pozytywne opinie respondentów zmalały o 15,26 punktu procentowego, co oznacza pogorszenie się sytuacji związanej z pozyskaniem nowych pracowników. Należy jednak zauważyć, że co piąty badany sygnalizuje trudności w znalezieniu nowych pracowników. Wydaje się, że zjawisko to będzie się nasilać, a pracodawcy

borykający się z niedoborami kadrowymi coraz częściej będą zatrudniać cudzoziemców zza wschodniej granicy.

- W opinii pracodawców trudno jest znaleźć kandydatów do pracy w następujących grupach zawodów: Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni, Elektrycy budowlani i pokrewni, Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych, Konstruktorzy i krojczowie odzieży, Księgowi, Magazynierzy i pokrewni, Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego), Operatorzy maszyn do szycia, Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych, Piekarze, cukiernicy i pokrewni, Pomoce kuchenne, Przedstawiciele handlowi, Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka, Stolarze meblowi i pokrewni, Technicy farmaceutyczni.
- Poszukując pracowników pracodawcy najczęściej korzystają z publicznego pośrednictwa pracy, zgłaszając oferty do urzędu pracy (30% ogółu), ponad 25% badanych wskazało, że wybiera kandydatów do pracy spośród tych, którzy samodzielnie przesłali swoje aplikacje do ich firm, blisko 15% zamieszcza ogłoszenia w prasie, około 8% ogółu - w sieci internetowej. Co piąte badane przedsiębiorstwo wskazało, że korzysta w procesie rekrutacji z prywatnych kanałów i zatrudnia osoby z polecenia. Mniej popularnymi formami rekrutacji okazały były ogłoszenia zamieszczane przed zakładem pracy i w szkołach. Takie sposoby wykorzystuje 2% ankietowanych.
- Prognozując sytuację na powiatowym rynku pracy pracodawcy w przeważającej części nie przewidują zmian w zatrudnieniu w 2018 roku - deklaruje tak 73,67% ankietowanych podmiotów, 22,97% planuje zwiększenie, zaś ograniczenie zatrudnienia wskazuje 3,3% pytanym. Pracodawcy planujący zwiększenie zatrudnienia w 2018 roku najczęściej będą poszukiwać: szwaczek maszynowych, prasowaczek ręcznych, betoniarzy, mechaników samochodów osobowych, operatorów wtryskarki, przedstawicieli handlowych, sprzedawców w branży spożywczej, techników elektryków samochodowych, techników fizjoterapii.

**ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE
w Powiecie tomaszowskim (ŁÓDZKIE)
INFORMACJA SYGNALNA 2017 R.**

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Pracownicy świadczący usługi na ulicach
		Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste
		Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany
		Pomocnicy biblioteczni
		Sekretarze prawni
	zawód deficytowy	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Agenci ubezpieczeniowi
		Kierownicy do spraw budownictwa
		Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie
		Technicy archiwistów i pokrewni
		Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani
		Klasyfikatorzy żywności i pokrewni
		Magazynierzy i pokrewni
		Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku
		Asystenci nauczycieli
		Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Tynkarze i pokrewni
		Ceramicy i pokrewni
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Monterzy izolacji
		Pracownicy ochrony osób i mienia
		Inżynierowie elektronicy
		Kosmetyczki i pokrewni
		Nauczyciele szkół specjalnych
		Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń
		Ogrodnicy
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Monterzy sprzętu elektrycznego
		Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni
		Robotnicy budowy dróg
		Monterzy sprzętu elektronicznego
		Obuwnicy i pokrewni
		Pracownicy zakładów pogrzebowych
		Robotnicy wykonujący proste prace polowe
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Załącznik 1. Rynek pracy

Tabela 26 Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2017 roku według wielkich grup zawodów

Kod grupy zawodów	Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni absolwenci		Bezrobotni długotrwale	Napływ ofert pracy w okresie		Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+O HP+EUR ES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)	Średnio miesięczna liczba bezrobotnych	Średnio miesięczna liczba ofert pracy	Mierniki			Deficyt/równowaga/nadwyżka*		Wartość wskaźnika struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy
		napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	stan na koniec okresu	udział w % do ogółem bezrobotnych	stan na koniec okresu	CBOP (PUP+O HP+EUR ES)	Internet					wskaźnik dostępności ofert pracy	wskaźnik długotrwalego bezrobocia	wskaźnik płynności bezrobotnych	rok	poprzedni rok**	
0	sily zbrojne	4	3	2	0	0,00	0	0	0		0,00	2,42	0,00		0,00	0,75	-	-	0,00
1	przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	45	53	23	0	0,00	10	3	57	0,00	0,00	28,58	8,00	3,57	43,48	1,18	-	-	0,01
2	specjaliści	830	843	319	34	10,66	114	82	116	36,59	25,61	337,00	25,50	13,22	35,74	1,02	-	-	0,08
3	technicy i inny średni personel	639	707	318	19	5,97	153	280	105	67,14	46,07	345,83	60,08	5,76	48,11	1,11	-	-	0,09
4	pracownicy biurowi	471	541	203	8	3,94	91	758	45	53,03	41,29	234,42	125,92	1,86	44,83	1,15	-	-	0,08
5	pracownicy usług i sprzedawcy	1392	1458	789	5	0,63	427	1063	46	65,00	41,20	818,00	111,42	7,34	54,12	1,05	-	-	0,21
6	rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	36	47	35	0	0,00	22	88	0	4,55	3,41	33,50	7,33	4,57	62,86	1,31	-	-	0,01
7	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1349	1524	794	5	0,63	379	772	21	26,42	10,88	827,08	82,08	10,08	47,73	1,13	-	-	0,21
8	operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	727	845	338	3	0,89	148	1093	58	11,53	3,39	384,50	254,92	1,51	43,79	1,16	-	-	0,15
9	pracownicy wykonujący	907	1018	524	0	0,00	286	1083	37	21,51	14,04	554,83	132,33	4,19	54,58	1,12	-	-	0,16

	prace proste																		
razem		6400	7039	3345	74	2,21	1630	5222	485	35,96	22,54	x	x	x	x	x	x	x	x

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Tabela 27 Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2017 roku według elementarnych grup zawodów

Kod	Elementarne grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni absolwenci		Bezrobotni długotrwale	Napływ ofert pracy w okresie			Stan ofert na koniec poprzedniego okresu	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EUR ES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)	Średnio miesięczna liczba bezrobotnych w danej gr. zawodów	Średnio miesięczna liczba ofert pracy w danej gr. zawodów	Mierniki			Deficyt/ równowaga/ nadwyżka *		Czy uwzględniono w inf. sygnalnej	Wartość wskaźnika struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy
		napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	stan na koniec okresu	udział w % do ogółu bezrobotnych		CBOP (PUP+OHP+EUR ES)	Internet	OHP (CBOP)						wskaźnik dostępności ofert pracy	wskaźnik długotrwałego bezrobocia	wskaźnik płynności bezrobotnych	rok	poprzedni rok **		
0110	Oficerowie sił zbrojnych	3	1	2	0	0,00	0	0	0	0	0		0,00	1,83	-		-	0,33	-	-	Nie	0,00
0310	Żołnierze szeregowi	1	2	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,58	-			2,00	-	-	Nie	0,00
1111	Przedstawiciele władz publicznych	1	0	1	0	0,00	0	0	0	0	0		0,00	1,00	-		-	-	-	-	Nie	0,00
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	10	10	4	0	0,00	1	0	1	0	0		0,00	3,67	0,08	44,00	25,00	1,00	-	-	Nie	0,00
1211	Kierownicy do spraw finansowych	2	0	2	0	0,00	0	0	0	0	0		0,00	0,58	-		-	-	-	-	Nie	0,00
1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0	0	0	0		0	1	0	0	0	0,00	0,00	-	0,08	-			max deficyt	-	Nie	0,00
1213	Kierownicy do spraw strategii i	0	1	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,58	-				-	-	Nie	0,00

	planowania																					
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani																		-	-	Nie	
		1	0	2	0	0,00	1	0	0	0	0		0,00	1,25	-		50,00	-	max nadwyżka	-	Tak	0,00
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	4	4	1	0	0,00	1	0	1	0	0		0,00	2,25	0,08	27,00	100,00	1,00	-	-	Nie	0,00
1223	Kierownicy do spraw badań i rozwoju	3	3	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,58	-			1,00	-	-	Nie	0,00
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	2	4	0	0		0	0	2	0	0		0,00	1,42	0,17	8,50		2,00	-	-	Nie	0,00
1322	Kierownicy w górnictwie	0	1	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,25	-				-	-	Nie	0,00
1323	Kierownicy do spraw budownictwa																		-	-	Nie	
		1	3	0	0		0	0	13	0	2		0,00	0,92	3,08	0,30		3,00	deficyt	-	Tak	0,00
1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	5	6	1	0	0,00	1	1	24	0	0	0,00	0,00	2,67	2,08	1,28	100,00	1,20	-	-	Nie	0,00
1330	Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	0	0	0	0		0	0	1	0	0		0,00	-	0,08	-			max deficyt	-	Nie	0,00
1346	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	0	1	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,42	-				-	-	Nie	0,00
1349	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowan	1	1	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,67	-			1,00	-	-	Nie	0,00

	ych gdzie indziej niesklasyfikowan i																					
1411	Kierownicy w hotelarstwie	3	5	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,92	-			1,67	-	-	Nie	0,00
1412	Kierownicy w gastronomii	2	1	1	0	0,00	0	1	0	0	0	0,00	0,00	0,33	0,08	4,00	-	0,50	-	-	Nie	0,00
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	5	6	4	0	0,00	1	0	13	0	1		0,00	2,58	2,08	1,24	25,00	1,20	-	-	Nie	0,00
1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowan i	5	7	7	0	0,00	5	0	0	0	0		0,00	8,50	-		71,43	1,40	-	-	Nie	0,00
2111	Fizycy i astronomowie	2	2	1	0	0,00	0	0	0	0	0		0,00	1,08	-		-	1,00	-	-	Nie	0,00
2113	Chemiczy	3	5	2	0	0,00	1	0	1	0	0		0,00	3,17	0,08	38,00	50,00	1,67	-	-	Nie	0,00
2114	Specjaliści nauk o Ziemi	7	9	2	0	0,00	1	0	0	0	0		0,00	2,67	-		50,00	1,29	-	-	Nie	0,00
2120	Matematycy, aktuariusze i statystycy	4	3	2	0	0,00	0	4	0	0	0	75,00	75,00	1,17	0,33	3,50	-	0,75	-	-	Nie	0,00
2131	Biologzy i pokrewni	15	15	3	0	0,00	1	0	0	0	0		0,00	3,67	-		33,33	1,00	-	-	Nie	0,00
2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	20	28	9	2	22,22	4	0	1	0	0		0,00	10,25	0,08	123,00	44,44	1,40	-	-	Nie	0,00
2133	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	8	9	3	0	0,00	2	0	0	0	0		0,00	4,33	-		66,67	1,13	-	-	Nie	0,00
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji																		-	-	Nie	
		13	14	1	0	0,00	0	2	14	0	2	100,00	100,00	3,42	3,33	1,03	-	1,08	równowaga	-	Tak	0,00
2142	Inżynierowie budownictwa	9	9	3	0	0,00	0	1	1	0	0	0,00	0,00	2,42	0,17	14,50	-	1,00	-	-	Nie	0,00

2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	17	19	2	0	0,00	0	0	0	0	0	0,00	0,00	4,17	-	-	1,12	-	-	Nie	0,00	
2144	Inżynierowie mechanicy	9	7	3	1	33,33	0	1	4	0	0	0,00	0,00	1,83	0,42	4,40	-	0,78	-	-	Nie	0,00
2145	Inżynierowie chemicy i pokrewni	7	5	7	0	0,00	3	0	24	0	0		0,00	5,92	2,00	2,96	42,86	0,71	-	-	Nie	0,00
2146	Inżynierowie górnictwa i metalurgii	3	2	2	0	0,00	0	0	0	0	0		0,00	0,25	-		-	0,67	-	-	Nie	0,00
2149	Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowan i	25	23	11	2	18,18	4	0	0	0	0		0,00	10,00	-		36,36	0,92	-	-	Nie	0,00
2151	Inżynierowie elektrycy	2	3	3	0	0,00	2	0	0	0	2		0,00	2,42	2,00	1,21	66,67	1,50	-	-	Nie	0,00
2152	Inżynierowie elektronicy																		-	-	Nie	
		2	1	2	1	50,00	1	1	0	0	0	0,00	0,00	2,00	0,08	24,00	50,00	0,50	nadwyżka	-	Tak	0,00
2153	Inżynierowie telekomunikacji	0	1	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,08	-				-	-	Nie	0,00
2161	Architekci	5	5	2	1	50,00	0	1	0	0	0	0,00	0,00	0,75	0,08	9,00	-	1,00	-	-	Nie	0,00
2162	Architekci krajobrazu	1	1	0	0		0	0	0	0	0		0,00	-	-			1,00	-	-	Nie	
2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	2	0	3	1	33,33	1	0	0	0	0		0,00	1,58	-		33,33	-	-	-	Nie	0,00
2164	Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego	2	2	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,08	-			1,00	-	-	Nie	0,00
2165	Kartografowie i geodeci	6	6	1	0	0,00	0	0	0	0	0		0,00	1,42	-		-	1,00	-	-	Nie	0,00
2166	Projektanci grafiki i multimediiów	7	8	2	0	0,00	0	1	0	0	0	100,00	0,00	2,17	0,08	26,00	-	1,14	-	-	Nie	0,00

2211	Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	3	1	2	0	0,00	0	2	0	0	0	0,00	0,00	0,42	0,17	2,50	-	0,33	-	-	Nie	0,00
2212	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	1	0	1	0	0,00	0	0	0	0	0	0,00	0,00	1,00	-	-	-	-	-	-	Nie	0,00
2221	Pielegniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	11	12	6	0	0,00	2	1	0	0	0	0,00	0,00	6,92	0,08	83,00	33,33	1,09	-	-	Nie	0,00
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	1	2	0	0		0	1	0	0	0	0,00	0,00	0,50	0,08	6,00		2,00	-	-	Nie	0,00
2240	Specjaliści do spraw ratownictwa medycznego	1	0	1	1	100,00	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,08	-	-	-	-	-	-	Nie	0,00
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	1	1	1	0	0,00	1	0	0	0	0	0,00	0,00	1,08	-		100,00	1,00	-	-	Nie	0,00
2252	Lekarze weterynarii specjaliści																		-	max deficyt	Nie	
2261	Lekarze dentyści bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	2	3	0	0		0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,08	-			1,50	-	równowaga	Nie	0,00
2272	Diagności laboratoryjni specjaliści																		-	-	Nie	
2281	Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0	0	0	0		0	0	12	0	0	0,00	0,00	-	1,00	-			max deficyt	-	Tak	0,00

2291	Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	4	9	0	0		0	1	0	0	0	100,00	0,00	2,42	0,08	29,00		2,25	-	-	Nie	0,00
2292	Fizjoterapeuci	8	10	4	0	0,00	1	3	0	0	0	66,67	33,33	5,42	0,25	21,67	25,00	1,25	-	-	Nie	0,00
2293	Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	1	1	1	0	0,00	1	0	0	0	0		0,00	1,17	-		100,00	1,00	-	-	Nie	0,00
2294	Audiofonolodzy i logopedzi																		-	-	Nie	
2299	Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani	10	8	3	0	0,00	1	0	0	0	0		0,00	3,92	-		33,33	0,80	-	-	Nie	0,00
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	4	2	2	0	0,00	0	4	0	0	0	0,00	0,00	0,67	0,33	2,00	-	0,50	-	max deficyt	Nie	0,00
2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	50	54	19	0	0,00	9	8	0	0	0	0,00	0,00	24,42	0,67	36,62	47,37	1,08	-	-	Nie	0,01
2341	Nauczyciele szkół podstawowych	13	16	8	1	12,50	6	1	0	0	0	0,00	0,00	8,92	0,08	107,00	75,00	1,23	-	-	Nie	0,00
2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	14	17	2	0	0,00	1	4	0	0	1	25,00	25,00	5,50	1,33	4,13	50,00	1,21	-	-	Nie	0,00
2351	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	1	1	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,42	-			1,00	-	-	Nie	0,00
2352	Nauczyciele szkół specjalnych																		-	-	Nie	
		11	10	2	1	50,00	1	2	0	0	0	0,00	0,00	1,42	0,17	8,50	50,00	0,91	nadwyżka	-	Tak	0,00
2353	Lektorzy języków obcych	1	1	0	0		0	1	0	0	0	0,00	0,00	0,08	0,08	1,00		1,00	równoważenie	-	Nie	0,00

2355	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	4	4	0	0		0	0	0	0	0		0,00	1,00	-			1,00	-	-	Nie	0,00
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowan i	61	53	34	1	2,94	13	3	0	0	0	0,00	0,00	30,83	0,25	123,33	38,24	0,87	-	-	Nie	0,01
2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	27	31	3	3	100,00	0	1	14	0	0	0,00	0,00	3,42	1,25	2,73	-	1,15	-	-	Nie	0,00
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	4	2	2	0	0,00	0	7	1	0	1	0,00	0,00	0,50	1,67	0,30	-	0,50	-	-	Nie	0,00
																			-	deficyt	Tak	
2413	Analitycy finansowi	12	13	5	0	0,00	3	0	1	0	0		0,00	6,75	0,08	81,00	60,00	1,08	-	-	Nie	0,00
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	99	94	32	2	6,25	12	1	0	0	1	100,00	100,00	33,42	1,08	30,85	37,50	0,95	-	-	Nie	0,01
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	88	96	37	5	13,51	17	1	0	0	0	100,00	0,00	40,92	0,08	491,00	45,95	1,09	-	-	Nie	0,01
2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	18	15	9	0	0,00	1	4	1	0	0	50,00	25,00	6,33	0,42	15,20	11,11	0,83	-	-	Nie	0,00
2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	0	1	0	0		0	3	0	0	0	100,00	100,00	0,42	0,25	1,67			-	max nadwyżka	Nie	0,00
2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	35	34	12	0	0,00	2	6	25	0	0	50,00	50,00	14,42	2,58	5,58	16,67	0,97	-	-	Nie	0,00
2432	Specjaliści do spraw public relations	2	2	0	0		0	0	0	0	0		0,00	-	-			1,00	-	-	Nie	-
2433	Specjaliści do																		-	-	Nie	

	spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	5	11	1	0	0,00	0	8	8	0	2	62,50	37,50	3,67	3,33	1,10	-	2,20	równowaga	-	Tak	0,00
2434	Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych	1	1	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,33	-			1,00	-	max deficyt	Nie	0,00
2440	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	2	0	2	1	50,00	0	0	0	0	0		0,00	0,25	-		-	-	-	-	Nie	0,00
2511	Analitycy systemów komputerowych	0	0	0	0		0	0	0	0	0		0,00	-	-				-	-	Nie	-
2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	1	3	1	0	0,00	0	1	1	0	0	100,00	0,00	2,50	0,17	15,00	-	3,00	-	-	Nie	0,00
2514	Programiści aplikacji	2	2	0	0		0	0	3	0	0		0,00	0,42	0,25	1,67		1,00	-	max deficyt	Nie	0,00
2519	Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani	13	14	8	1	12,50	4	0	1	0	0		0,00	7,42	0,08	89,00	50,00	1,08	-	-	Nie	0,00
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	1	1	1	0	0,00	1	0	1	0	0		0,00	0,25	0,08	3,00	100,00	1,00	-	-	Nie	0,00
2522	Administratorzy systemów komputerowych	0	0	0	0		0	0	1	0	0		0,00	-	0,08	-			max deficyt	max deficyt	Nie	0,00
2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	0	0	0	0		0	0	0	0	0		0,00	-	-				-	-	Nie	-
2611	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	2	1	1	0	0,00	0	0	0	0	0		0,00	0,50	-		-	0,50	-	-	Nie	0,00

2619	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	12	11	4	1	25,00	1	4	0	0	0	75,00	75,00	2,33	0,33	7,00	25,00	0,92	-	-	Nie	0,00
2621	Archiwiści i muzealnicy	1	0	1	0	0,00	0	1	0	0	0	100,00	0,00	0,25	0,08	3,00	-	-	-	-	Nie	0,00
2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją																		-	-	Nie	
2631	Ekonomiści	48	48	15	2	13,33	6	0	0	0	0		0,00	18,83	-		40,00	1,00	-	-	Nie	0,00
2632	Archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych	13	11	4	2	50,00	1	0	0	0	0		0,00	3,58	-		25,00	0,85	-	-	Nie	0,00
2633	Filozofowie, historycy i politolodzy	12	10	8	1	12,50	3	0	0	0	0		0,00	4,50	-		37,50	0,83	-	-	Nie	0,00
2634	Psycholodzy i pokrewni	4	6	2	0	0,00	1	3	0	0	0	0,00	0,00	3,58	0,25	14,33	50,00	1,50	-	-	Nie	0,00
2635	Specjaliści do spraw społecznych	15	14	7	3	42,86	2	0	0	0	0		0,00	4,50	-		28,57	0,93	-	-	Nie	0,00
2641	Literaci i inni autorzy tekstów	0	1	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,17	-				-	-	Nie	0,00
2642	Dziennikarze	10	7	3	0	0,00	1	0	0	0	0		0,00	4,17	-		33,33	0,70	-	-	Nie	0,00
2643	Filolodzy i tłumacze	29	30	10	0	0,00	3	0	0	0	0		0,00	12,08	-		30,00	1,03	-	-	Nie	0,00
2651	Artyści plastycy	2	1	1	1	100,00	0	0	0	0	0		0,00	0,25	-		-	0,50	-	-	Nie	0,00
2652	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	1	1	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,17	-			1,00	-	-	Nie	0,00
3111	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	8	7	5	0	0,00	2	6	0	0	0	50,00	50,00	5,17	0,50	10,33	40,00	0,88	-	-	Nie	0,00
3112	Technicy budownictwa	33	36	19	0	0,00	7	12	0	0	1	50,00	25,00						-	-	Nie	

														21,25	2,00	10,63	36,84	1,09				0,01
3113	Technicy elektrycy	16	19	6	0	0,00	3	0	1	0	0		0,00	5,92	0,08	71,00	50,00	1,19	-	-	Nie	0,00
3114	Technicy elektroniki i pokrewni	22	25	9	1	11,11	2	4	15	0	0	75,00	25,00	11,08	1,58	7,00	22,22	1,14	-	-	Nie	0,00
3115	Technicy mechanicy	59	65	39	2	5,13	20	4	0	0	0	50,00	25,00	40,50	0,33	121,50	51,28	1,10	-	-	Nie	0,01
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	3	5	4	0	0,00	3	0	0	0	0		0,00	5,42	-		75,00	1,67	-	-	Nie	0,00
3118	Kreślarze	0	0	0	0		0	1	0	0	0	0,00	0,00	-	0,08	-			max defi cyt	-	Nie	0,00
3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowan i	48	47	23	1	4,35	10	34	0	0	0	67,65	61,76	24,00	2,83	8,47	43,48	0,98	-	-	Nie	0,01
3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	2	3	1	0	0,00	0	0	0	0	0		0,00	0,83	-		-	1,50	-	-	Nie	0,00
3131	Operatorzy urządzeń energetycznych	0	1	1	0	0,00	1	0	0	0	0		0,00	1,33	-		100,0 0		-	-	Nie	0,00
3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	3	5	3	0	0,00	2	0	0	0	0		0,00	3,33	-		66,67	1,67	-	-	Nie	0,00
																			-	max nad wyż ka	Tak	
3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowan i	2	1	1	0	0,00	0	0	0	0	0		0,00	0,92	-		-	0,50	-	-	Nie	0,00
																			-	defi cyt	Tak	
3141	Technicy nauk biologicznych (z	1	2	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,58	-			2,00	-	-	Nie	0,00

	wyłączeniem nauk medycznych)																		-	max nadwyżka	Tak	
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	15	15	10	2	20,00	5	0	0	0	0		0,00	8,42	-		50,00	1,00	-	-	Nie	0,00
3143	Technicy leśnictwa	3	6	1	0	0,00	1	0	0	0	0		0,00	1,83	-		100,00	2,00	-	-	Nie	0,00
3144	Technicy technologii żywności	14	14	7	0	0,00	5	2	1	0	15	50,00	50,00	7,75	15,25	0,51	71,43	1,00	-	-	Nie	0,01
3153	Piloci statków powietrznych i personel pokrewny	1	1	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,17	-			1,00	-	-	Nie	0,00
3154	Kontrolerzy ruchu lotniczego i personel pokrewny	1	1	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,08	-			1,00	-	-	Nie	0,00
3211	Operatorzy aparatury medycznej	0	0	2	0	0,00	2	0	0	0	0		0,00	2,00	-		100,00		-	-	Nie	0,00
3212	Technicy analityki medycznej																		-	-	Nie	
3213	Technicy farmaceutyczni	7	11	4	0	0,00	2	7	0	0	0	57,14	28,57	6,08	0,58	10,43	50,00	1,57	-	-	Nie	0,00
3214	Technicy medyczni i dentyści	2	2	2	0	0,00	1	1	0	0	0	100,00	100,00	1,92	0,08	23,00	50,00	1,00	-	-	Nie	0,00
3220	Dietetycy i żywioniowcy	32	35	20	0	0,00	10	0	0	0	0		0,00	18,92	-		50,00	1,09	-	-	Nie	0,00
3230	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	1	2	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,67	-			2,00	-	-	Nie	0,00
3240	Technicy weterynarii	2	3	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,42	-			1,50	-	-	Nie	0,00
3251	Asystenci dentyści	13	12	3	0	0,00	1	3	0	0	0	33,33	0,00	3,08	0,25	12,33	33,33	0,92	-	-	Nie	0,00

3254	Technicy fizjoterapii i masażyści	11	11	2	0	0,00	1	7	0	0	0	57,14	57,14	3,17	0,58	5,43	50,00	1,00	-	-	Nie	0,00
3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	3	7	3	0	0,00	2	3	0	0	0	100,00	100,00	4,17	0,25	16,67	66,67	2,33	-	-	Nie	0,00
3256	Ratownicy medyczni	7	7	4	1	25,00	2	0	0	0	0		0,00	3,92	-		50,00	1,00	-	-	Nie	0,00
3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	11	11	7	0	0,00	5	0	0	0	0		0,00	8,00	-		71,43	1,00	-	-	Nie	0,00
																			-	max nadwyżka	Tak	
3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	7	4	4	0	0,00	1	3	12	0	2	66,67	66,67	1,67	3,25	0,51	25,00	0,57	-	-	Nie	0,00
																			-	równowaga	Tak	
3313	Księgowi	20	22	15	0	0,00	7	8	14	0	6	50,00	0,00	11,50	7,83	1,47	46,67	1,10	-	-	Nie	0,00
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	57	62	26	1	3,85	15	11	0	0	0	45,45	36,36	30,50	0,92	33,27	57,69	1,09	-	-	Nie	0,01
3315	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	0	0	0	0		0	0	0	0	0		0,00	-	-				-	-	Nie	-
3321	Agenci ubezpieczeniowi																		-	-	Nie	
		3	4	0	0		0	2	5	0	1	50,00	50,00	0,25	1,58	0,16		1,33	deficyt	-	Tak	0,00
3322	Przedstawiciele handlowi	39	52	21	0	0,00	13	20	41	0	3	55,00	5,00	30,50	8,08	3,77	61,90	1,33	-	-	Nie	0,01
3323	Zaopatrzeniowcy	14	11	9	0	0,00	2	10	0	0	0	80,00	10,00	6,08	0,83	7,30	22,22	0,79	-	-	Nie	0,00
3324	Pośrednicy handlowi	1	1	1	0	0,00	0	0	0	0	0		0,00	0,67	-		-	1,00	-	-	Nie	0,00
3331	Spedytorzy i pokrewni	27	32	5	1	20,00	2	24	16	0	0	70,83	54,17	8,92	3,33	2,68	40,00	1,19	-	-	Nie	0,00

3332	Organizatorzy konferencji i imprez	3	5	0	0		0	4	0	0	0	75,00	50,00	1,75	0,33	5,25		1,67	-	-	Nie	0,00
3334	Agenci i administratorzy nieruchomości	0	1	0	0		0	3	0	0	0	66,67	0,00	0,33	0,25	1,33			-	-	Nie	0,00
3339	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	13	14	1	0	0,00	1	3	0	0	0	66,67	66,67	2,25	0,25	9,00	100,00	1,08	-	-	Nie	0,00
3341	Kierownicy biura	0	0	1	0	0,00	1	0	0	0	0		0,00	1,00	-		100,00		-	-	Nie	0,00
3342	Sekretarze prawni																		-	-	Nie	
		0	1	0	0		0	3	0	0	0	66,67	33,33	-	0,25	-			max deficyt	-	Tak	0,00
3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	27	30	16	1	6,25	9	46	1	0	0	78,26	67,39	15,83	3,92	4,04	56,25	1,11	-	-	Nie	0,00
3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	1	1	0	0		0	1	0	0	0	100,00	100,00	0,08	0,08	1,00		1,00	równowaga	-	Nie	0,00
3352	Urzędnicy do spraw podatków																		-	-	Nie	
3355	Policjanci	1	2	3	0	0,00	3	0	0	0	0		0,00	2,83	-		100,00	2,00	-	-	Nie	0,00
3359	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani	1	1	1	0	0,00	0	0	0	0	0		0,00	0,17	-		-	1,00	-	-	Nie	0,00
3411	Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	0	0	0	0		0	1	0	0	0	0,00	0,00	-	0,08	-			max deficyt	-	Nie	0,00
3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i	23	26	10	0	0,00	6	26	0	0	0	84,62	53,85	11,42	2,17	5,27	60,00	1,13	-	-	Nie	0,00

	pracy socjalnej																					
3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	1	0	1	0	0,00	0	1	0	0	0	0,00	0,00	0,50	0,08	6,00	-	-	-	-	Nie	0,00
3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	1	1	0	0		0	1	0	0	0	100,00	100,00	0,42	0,08	5,00		1,00	-	-	Nie	0,00
3431	Fotografowie	4	3	3	2	66,67	0	1	0	0	0	100,00	0,00	1,42	0,08	17,00	-	0,75	-	-	Nie	0,00
3432	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	17	14	3	0	0,00	1	3	0	0	0	33,33	33,33	4,08	0,25	16,33	33,33	0,82	-	-	Nie	0,00
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	1	4	0	0		0	1	0	0	0	100,00	100,00	1,08	0,08	13,00		4,00	-	-	Nie	0,00
																			-	nadwyżka	Tak	
3434	Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	19	20	4	1	25,00	1	2	0	0	0	50,00	0,00	3,83	0,17	23,00	25,00	1,05	-	-	Nie	0,00
3436	Muzycy i pokrewni	0	1	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,33	-				-	-	Nie	0,00
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	0	0	0	0		0	11	0	0	0	63,64	63,64	-	0,92	-			max deficyt	deficyt	Tak	0,00
3511	Operatorzy urządzeń teleinformatycznych	2	1	0	0		0	1	0	0	0	100,00	100,00	0,08	0,08	1,00		0,50	-	-	Nie	0,00
3512	Technicy wsparcia informatycznego	35	35	17	6	35,29	4	10	0	0	0	80,00	50,00	15,25	0,83	18,30	23,53	1,00	-	-	Nie	0,00

	i technicznego																					
3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	1	3	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,83	-			3,00	-	-	Nie	0,00
3514	Technicy sieci internetowych																	-	max deficyt	Nie		
3521	Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku	1	0	1	0	0,00	0	0	0	0	0		0,00	0,75	-		-	-	-	Nie	0,00	
3522	Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych	0	2	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,58	-				-	-	Nie	0,00
4110	Pracownicy obsługi biurowej	202	242	91	1	1,10	41	308	0	0	1	74,68	61,36	105,83	26,67	3,97	45,05	1,20	-	-	Nie	0,03
4120	Sekretarki (ogólne)	3	4	3	0	0,00	1	13	0	0	0	69,23	38,46	2,17	1,08	2,00	33,33	1,33	-	-	Nie	0,00
4131	Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu	1	1	0	0		0	1	0	0	0	100,00	100,00	0,67	0,08	8,00		1,00	-	-	Nie	0,00
4132	Operatorzy wprowadzania danych	2	2	1	0	0,00	1	1	0	0	0	100,00	100,00	0,67	0,08	8,00	100,00	1,00	-	-	Nie	0,00
4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	4	10	4	0	0,00	2	0	0	0	0		0,00	6,83	-		50,00	2,50	-	-	Nie	0,00
4212	Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni																	-	równowaga	Nie		
4213	Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych	0	1	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,58	-				-	-	Nie	0,00
4214	Windykatorzy i pokrewni	7	3	4	0	0,00	0	0	0	0	0		0,00	1,58	-		-	0,43	-	-	Nie	0,00
4221	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	12	17	3	0	0,00	2	1	0	0	0	0,00	0,00	4,58	0,08	55,00	66,67	1,42	-	-	Nie	0,00
4222	Pracownicy centrów obsługi	2	2	1	0	0,00	0	0	0	0	0		0,00	1,17	-		-	1,00	-	-	Nie	0,00

	telefonicznej (pracownicy call center)																		-	max defi cyt	Tak	
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	1	0	0	0		0	0	0	0	0		0,00	-	-				-	-	Nie	-
4224	Recepcjoniści hotelowi	41	41	15	6	40,00	7	5	0	0	0	80,00	80,00	12,42	0,42	29,80	46,67	1,00	-	-	Nie	0,00
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	17	14	8	1	12,50	3	37	0	0	1	64,86	56,76	7,00	4,08	1,71	37,50	0,82	-	-	Nie	0,00
4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	17	17	8	0	0,00	3	74	0	0	0	67,57	45,95	7,67	6,17	1,24	37,50	1,00	-	-	Nie	0,00
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń																		-	-	Nie	
		3	2	4	0	0,00	3	13	0	0	0	92,31	61,54	3,67	1,08	3,38	75,00	0,67	nad wyż ka	-	Tak	0,00
4313	Pracownicy obsługi płacowej	0	0	0	0		0	1	0	0	0	100,00	100,00	-	0,08	-			max defi cyt	-	Nie	0,00
																			-	max defi cyt	Tak	
4321	Magazynierzy i pokrewni																		-	-	Nie	
		125	149	38	0	0,00	14	283	45	116	57	20,49	13,78	54,83	84,33	0,65	36,84	1,19	defi cyt	-	Tak	0,03
4322	Planiści produkcyjni	0	0	0	0		0	1	0	0	0	100,00	0,00	-	0,08	-			max defi cyt	-	Nie	0,00
																			-	max defi cyt	Tak	
4323	Pracownicy do spraw transportu	24	28	17	0	0,00	13	3	0	0	0	0,00	0,00	19,75	0,25	79,00	76,47	1,17	-	-	Nie	0,00
4411	Pomocnicy biblioteczni	0	0	0	0		0	4	0	0	0	50,00	50,00	-	0,33	-			max defi cyt	max defi cyt	Tak	0,00
4412	Listonosze i pokrewni	7	4	5	0	0,00	1	4	0	0	0	50,00	50,00	3,33	0,33	10,00	20,00	0,57	-	-	Nie	0,00
4414	Technicy																		-	-	Nie	

	archiwiści i pokrewni	0	1	0	0		0	2	0	0	0	100,00	100,00	0,08	0,17	0,50			deficyt	-	Tak	0,00
4415	Pracownicy działów kadr	0	1	0	0		0	7	0	0	0	71,43	57,14	0,75	0,58	1,29			-	-	Nie	0,00
4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	3	2	1	0	0,00	0	0	0	0	0		0,00	0,83	-		-	0,67	-	-	Nie	0,00
5112	Konduktorzy i pokrewni	2	2	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,08	-			1,00	-	-	Nie	0,00
5113	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	3	3	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,08	-			1,00	-	-	Nie	0,00
5120	Kucharze	157	170	82	0	0,00	44	60	1	0	0	28,33	5,00	87,75	5,08	17,26	53,66	1,08	-	-	Nie	0,02
5131	Kelnerzy	51	55	23	1	4,35	11	28	0	0	0	46,43	39,29	24,75	2,33	10,61	47,83	1,08	-	-	Nie	0,01
5132	Barmani	29	24	19	0	0,00	7	10	0	0	0	70,00	50,00	12,17	0,83	14,60	36,84	0,83	-	-	Nie	0,00
5141	Fryzjerzy	115	119	58	1	1,72	39	26	0	0	0	65,38	34,62	63,83	2,17	29,46	67,24	1,03	-	-	Nie	0,02
5142	Kosmetyczki i pokrewni																		-	-	Nie	
		27	25	14	0	0,00	7	20	0	0	0	65,00	50,00	14,33	1,67	8,60	50,00	0,93	nadwyżka	-	Tak	0,00
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	3	5	1	0	0,00	0	2	0	0	0	50,00	50,00	1,83	0,17	11,00	-	1,67	-	-	Nie	0,00
5152	Pracownicy usług domowych	2	1	1	0	0,00	0	0	0	0	0		0,00	1,08	-		-	0,50	-	-	Nie	0,00
5153	Gospodarze budynków	206	251	129	0	0,00	71	390	0	0	0	84,62	56,15	135,17	32,50	4,16	55,04	1,22	-	-	Nie	0,04
5163	Pracownicy zakładów pogrzebowych																		-	-	Nie	
		1	0	2	0	0,00	1	0	0	0	0		0,00	1,50	-		50,00	-	max nadwyżka	-	Tak	0,00

5164	Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami	5	5	2	0	0,00	0	5	0	0	0	40,00	40,00	2,00	0,42	4,80	-	1,00	-	-	Nie	0,00
5165	Instruktorzy nauki jazdy																		-	-	Nie	
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	0	0	0	0		0	21	0	21	0	0,00	0,00	-	1,75	-			max defi cyt	max defi cyt	Tak	0,00
5211	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach																		-	max defi cyt	Nie	
5221	Właściciele sklepów	2	1	3	0	0,00	1	0	0	0	0		0,00	1,92	-		33,33	0,50	-	-	Nie	0,00
5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	1	2	2	0	0,00	2	0	0	0	0		0,00	2,83	-		100,0 0	2,00	-	-	Nie	0,00
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	589	594	358	3	0,84	195	299	0	0	11	63,88	39,13	372,33	35,92	10,37	54,47	1,01	-	-	Nie	0,09
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	23	24	9	0	0,00	4	21	29	0	2	0,00	0,00	9,75	6,17	1,58	44,44	1,04	-	-	Nie	0,00
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	3	4	1	0	0,00	0	2	0	0	0	100,00	100,00	1,33	0,17	8,00	-	1,33	-	-	Nie	0,00
5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	13	13	5	0	0,00	1	29	0	0	0	72,41	48,28	5,00	2,42	2,07	20,00	1,00	-	-	Nie	0,00
5245	Sprzedawcy w stacji paliw	30	33	11	0	0,00	5	24	0	0	2	54,17	25,00	11,25	4,00	2,81	45,45	1,10	-	-	Nie	0,00
5246	Wydawcy posiłków	1	1	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,58	-			1,00	-	-	Nie	0,00
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej	29	32	14	0	0,00	10	45	17	20	4	33,33	20,00	15,67	9,17	1,71	71,43	1,10	-	-	Nie	0,01

	niesklasyfikowan i																					
5311	Opiekunowie dziecięcy	10	11	4	0	0,00	3	13	0	0	0	84,62	23,08	3,42	1,08	3,15	75,00	1,10	-	-	Nie	0,00
5312	Asystenci nauczycieli	10	11	1	0	0,00	0	37	0	0	0	70,27	48,65	2,17	3,08	0,70	-	1,10	defi cyt	rów now aga	Tak	0,00
5321	Pomocniczy personel medyczny	4	1	3	0	0,00	0	1	0	0	0	100,00	0,00	1,00	0,08	12,00	-	0,25	-	-	Nie	0,00
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	3	5	5	0	0,00	5	1	0	0	0	100,00	0,00	6,33	0,08	76,00	100,0 0	1,67	-	-	Nie	0,00
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowan i	7	9	5	0	0,00	3	17	0	0	0	58,82	52,94	4,33	1,42	3,06	60,00	1,29	-	-	Nie	0,00
																			-	nad wyż ka	Tak	
5411	Strażacy	1	1	1	0	0,00	1	0	0	0	0		0,00	0,25	-		100,0 0	1,00	-	-	Nie	0,00
																			-	max nad wyż ka	Tak	
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia																		-	-	Nie	
		65	55	36	0	0,00	17	8	0	0	0	0,00	0,00	35,08	0,67	52,62	47,22	0,85	nad wyż ka	-	Tak	0,01
5419	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowan i																		-	-	Nie	
		0	1	0	0		0	4	0	0	0	0,00	0,00	0,17	0,33	0,50			defi cyt	-	Tak	0,00
6111	Rolnicy upraw polowych	3	5	1	0	0,00	1	1	0	0	0	0,00	0,00	2,17	0,08	26,00	100,0 0	1,67	-	-	Nie	0,00
6113	Ogrodnicy																		-	-	Nie	

		16	15	14	0	0,00	7	82	0	0	0	1,22	1,22	11,33	6,83	1,66	50,00	0,94	nad wyż ka	-	Tak	0,00
6114	Rolnicy upraw mieszanych	2	5	1	0	0,00	1	0	0	0	0		0,00	1,33	-		100,0 0	2,50	-	-	Nie	0,00
																		-	max nad wyż ka	Tak		
6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	0	1	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,83	-				-	-	Nie	0,00
6122	Hodowcy drobiu																		-	max defi cyt	Nie	
6129	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowan i	0	0	2	0	0,00	2	0	0	0	0		0,00	2,00	-		100,0 0		-	-	Nie	0,00
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	5	8	8	0	0,00	6	0	0	0	0		0,00	8,00	-		75,00	1,60	-	-	Nie	0,00
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	8	9	9	0	0,00	5	5	0	0	0	60,00	40,00	7,08	0,42	17,00	55,56	1,13	-	-	Nie	0,00
																			-	nad wyż ka	Tak	
6340	Rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	2	4	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,75	-			2,00	-	-	Nie	0,00
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	3	3	3	0	0,00	2	8	1	0	0	75,00	50,00	2,75	0,75	3,67	66,67	1,00	-	-	Nie	0,00
7112	Murarze i pokrewni	114	129	74	1	1,35	38	29	0	0	0	20,69	17,24	77,08	2,42	31,90	51,35	1,13	-	-	Nie	0,02
7113	Robotnicy obróbki kamienia	13	16	6	0	0,00	1	4	0	0	0	50,00	50,00	4,00	0,33	12,00	16,67	1,23	-	-	Nie	0,00

7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	70	97	52	0	0,00	22	46	0	0	0	10,87	6,52	49,75	3,83	12,98	42,31	1,39	-	-	Nie	0,01
7115	Cieśle i stolarze budowlani	18	24	12	0	0,00	5	18	0	0	0	5,56	5,56	13,08	1,50	8,72	41,67	1,33	-	-	Nie	0,00
7116	Robotnicy budowy dróg																		-	-	Nie	
		6	5	3	0	0,00	2	0	0	0	0		0,00	2,17	-		66,67	0,83	max nad wyż ka	-	Tak	0,00
7117	Monterzy budownictwa wodnego	0	1	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,58	-				-	-	Nie	0,00
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowan i	2	5	2	0	0,00	1	0	0	0	0		0,00	2,67	-		50,00	2,50	-	-	Nie	0,00
7121	Dekarze	16	17	8	0	0,00	4	7	0	0	0	71,43	28,57	6,50	0,58	11,14	50,00	1,06	-	-	Nie	0,00
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	13	12	4	0	0,00	0	34	1	0	0	26,47	26,47	2,67	2,92	0,91	-	0,92	-	-	Nie	0,00
7123	Tynkarze i pokrewni																		-	-	Nie	
		11	11	3	0	0,00	0	40	0	0	0	15,00	12,50	3,17	3,33	0,95	-	1,00	rów now aga	-	Tak	0,00
7124	Monterzy izolacji																		-	-	Nie	
		5	3	6	0	0,00	3	1	0	0	0	100,00	0,00	4,42	0,08	53,00	50,00	0,60	nad wyż ka	-	Tak	0,00
7125	Szklarze	10	11	3	0	0,00	0	2	0	0	2	50,00	50,00	3,08	2,17	1,42	-	1,10	-	-	Nie	0,00
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	47	55	27	0	0,00	12	17	0	0	0	35,29	11,76	26,83	1,42	18,94	44,44	1,17	-	-	Nie	0,01
7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych	8	8	2	1	50,00	0	21	0	0	0	28,57	14,29	2,58	1,75	1,48	-	1,00	-	-	Nie	0,00

	i chłodniczych																					
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	15	13	6	0	0,00	1	40	0	0	0	15,00	10,00	4,25	3,33	1,28	16,67	0,87	-	-	Nie	0,00
7131	Malarze budowlani i pokrewni	17	20	14	0	0,00	9	16	1	0	1	62,50	50,00	18,75	2,42	7,76	64,29	1,18	-	-	Nie	0,00
7132	Lakiernicy	20	21	9	1	11,11	1	5	1	0	1	60,00	0,00	7,67	1,50	5,11	11,11	1,05	-	-	Nie	0,00
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	0	1	1	0	0,00	1	1	0	0	0	100,00	0,00	1,33	0,08	16,00	100,00		-	-	Nie	0,00
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	10	13	6	0	0,00	3	0	0	0	0		0,00	7,08	-		50,00	1,30	-	-	Nie	0,00
7212	Spawacze i pokrewni	25	32	12	0	0,00	3	25	1	0	3	16,00	0,00	13,33	5,17	2,58	25,00	1,28	-	-	Nie	0,00
7213	Blacharze	19	28	6	0	0,00	4	10	0	0	0	80,00	70,00	10,33	0,83	12,40	66,67	1,47	-	-	Nie	0,00
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	9	6	8	0	0,00	1	7	0	0	0	57,14	14,29	5,58	0,58	9,57	12,50	0,67	-	-	Nie	0,00
7215	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	0	0	1	0	0,00	1	0	0	0	0		0,00	1,00	-		100,00		-	-	Nie	0,00
7221	Kowale i operatorzy pras kuźniczych	0	1	0	0		0	0	0	0	0		0,00	-	-				-	-	Nie	-
7222	Ślusarze i pokrewni	94	107	52	0	0,00	29	13	0	0	1	38,46	0,00	56,33	2,08	27,04	55,77	1,14	-	-	Nie	0,01
7223	Ustawiacze i operatorzy	29	35	16	0	0,00	10	10	1	0	2	50,00	0,00	22,50	2,92	7,71	62,50	1,21	-	-	Nie	0,01

	obrabiarek do metali i pokrewni																					
7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	2	2	0	0		0	1	0	0	0	100,00	0,00	0,33	0,08	4,00		1,00	-	-	Nie	0,00
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	158	170	65	2	3,08	25	40	0	0	1	72,50	12,50	67,33	4,33	15,54	38,46	1,08	-	-	Nie	0,02
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	31	40	23	0	0,00	15	9	0	0	0	55,56	0,00	27,25	0,75	36,33	65,22	1,29	-	-	Nie	0,01
7234	Mechanicy rowerów i pokrewni	2	2	1	0	0,00	0	4	0	0	0	50,00	25,00	0,58	0,33	1,75	-	1,00	-	-	Nie	0,00
7313	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	1	0	1	0	0,00	0	0	0	0	0		0,00	0,08	-		-	-	-	-	Nie	0,00
7314	Ceramicy i pokrewni																		-	-	Nie	
		1	1	0	0		0	2	0	0	0	50,00	0,00	0,17	0,17	1,00		1,00	równowaga	-	Tak	0,00
7315	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	0	0	2	0	0,00	2	0	0	0	0		0,00	2,00	-		100,00		-	-	Nie	0,00
7316	Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	0	0	0	0		0	1	0	0	0	100,00	0,00	-	0,08	-			max deficyt	równowaga	Nie	0,00
7317	Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów	3	5	2	0	0,00	2	0	0	0	0		0,00	4,33	-		100,00	1,67	-	-	Nie	0,00
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	72	78	53	0	0,00	27	10	0	0	0	30,00	20,00	50,00	0,83	60,00	50,94	1,08	-	-	Nie	0,01

7319	Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	1	1	0	0		0	1	0	0	0	0,00	0,00	-	0,08	-		1,00	max deficyt	-	Nie	0,00
7321	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku																		-	-	Nie	
		0	1	0	0		0	3	0	0	0	33,33	0,00	0,17	0,25	0,67			deficyt	-	Tak	0,00
7322	Drukarze	14	16	8	0	0,00	4	8	0	0	0	50,00	25,00	7,33	0,67	11,00	50,00	1,14	-	-	Nie	0,00
7323	Introligatorzy i pokrewni	14	14	7	0	0,00	3	0	0	0	0		0,00	4,75	-		42,86	1,00	-	-	Nie	0,00
7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	22	24	11	0	0,00	4	11	1	0	3	27,27	9,09	12,50	4,00	3,13	36,36	1,09	-	-	Nie	0,00
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	64	74	35	0	0,00	21	4	0	0	0	25,00	0,00	42,58	0,33	127,75	60,00	1,16	-	-	Nie	0,01
7413	Monterzy linii elektrycznych	1	1	1	0	0,00	1	1	0	0	0	0,00	0,00	1,17	0,08	14,00	100,00	1,00	-	-	Nie	0,00
7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	8	6	3	0	0,00	1	0	0	0	0		0,00	2,33	-		33,33	0,75	-	-	Nie	0,00
7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	12	13	3	0	0,00	1	13	0	0	0	69,23	38,46	2,75	1,08	2,54	33,33	1,08	-	-	Nie	0,00
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	36	40	23	0	0,00	13	94	0	0	0	2,13	2,13	23,33	7,83	2,98	56,52	1,11	-	-	Nie	0,01
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	83	86	39	0	0,00	13	16	0	0	2	37,50	0,00	36,92	3,33	11,08	33,33	1,04	-	-	Nie	0,01
7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	1	1	1	0	0,00	0	5	0	0	0	0,00	0,00	0,58	0,42	1,40	-	1,00	-	-	Nie	0,00
7515	Klasyfikatorzy																		-	-	Nie	

	żywności i pokrewni	2	3	0	0		0	10	0	0	0	0,00	0,00	0,50	0,83	0,60		1,50	deficyt	-	Tak	0,00
7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	2	4	2	0	0,00	1	17	0	0	0	5,88	5,88	2,75	1,42	1,94	50,00	2,00	-	-	Nie	0,00
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	86	86	55	0	0,00	28	37	1	0	0	56,76	8,11	56,00	3,17	17,68	50,91	1,00	-	-	Nie	0,01
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	5	10	4	0	0,00	2	117	0	0	0	5,13	1,71	6,58	9,75	0,68	50,00	2,00	-	-	Nie	0,00
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	35	39	35	0	0,00	20	0	0	0	0	0,00	0,00	35,00	-		57,14	1,11	-	-	Nie	0,01
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	10	10	6	0	0,00	2	5	12	0	0	60,00	40,00	6,75	1,42	4,76	33,33	1,00	-	-	Nie	0,00
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	97	103	74	0	0,00	39	5	0	0	0	60,00	20,00	71,75	0,42	172,20	52,70	1,06	-	-	Nie	0,02
7534	Tapicerzy i pokrewni	8	11	1	0	0,00	0	2	0	0	0	100,00	0,00	5,50	0,17	33,00	-	1,38	-	-	Nie	0,00
7535	Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni	0	2	0	0		0	0	0	0	0		0,00	1,00	-				-	-	Nie	0,00
7536	Obuwnicy i pokrewni																		-	-	Nie	
		2	1	2	0	0,00	1	0	0	0	0		0,00	1,58	-		50,00	0,50	max nadwyżka	-	Tak	0,00
7537	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	2	6	0	0		0	0	0	0	0		0,00	2,67	-			3,00	-	-	Nie	0,00
7543	Klasyfikatorzy wyrobów przemysłowych																		-	-	Nie	
7544	Robotnicy zwalczania	0	0	1	0	0,00	1	0	0	0	0		0,00	1,00	-		100,0		-	-	Nie	0,00

	szkodników i chwastów																0					
7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0	0	0	0		0	2	0	0	0	0,00	0,00	-	0,17	-			max deficyt	-	Nie	0,00
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	1	5	1	0	0,00	1	1	0	0	1	0,00	0,00	1,75	1,08	1,62	100,00	5,00	-	-	Nie	0,00
8112	Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin	4	7	0	0		0	3	0	0	0	33,33	0,00	1,92	0,25	7,67		1,75	-	-	Nie	0,00
8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	1	1	1	0	0,00	1	4	0	0	0	75,00	25,00	1,08	0,33	3,25	100,00	1,00	-	-	Nie	0,00
8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	15	14	4	0	0,00	1	5	0	0	0	20,00	0,00	3,83	0,42	9,20	25,00	0,93	-	-	Nie	0,00
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	7	10	2	0	0,00	0	1	0	0	0	100,00	0,00	2,25	0,08	27,00	-	1,43	-	-	Nie	0,00
8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania	2	3	0	0		0	1	0	0	0	100,00	0,00	0,42	0,08	5,00		1,50	-	-	Nie	0,00

	powłok																						
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	32	43	19	0	0,00	12	0	0	0	0		0,00						-	-	Nie	0,00	
																			-	nadwyżka	Tak		
8132	Operatorzy urządzeń do produkcji materiałów światłoczułych i obróbki filmów	0	0	0	0		0	2	0	0	0	50,00	0,00		-	0,17		-		max deficyt	-	Nie	0,00
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	5	5	3	0	0,00	2	9	0	0	0	88,89	77,78		3,25	0,75	4,33	66,67	1,00	-	-	Nie	0,00
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych																		-	-	Nie		
		23	31	13	0	0,00	5	199	0	60	150	1,01	0,00		12,08	166,58	0,07	38,46	1,35	deficyt	-	Tak	0,04
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	3	4	2	0	0,00	1	17	0	0	0	58,82	29,41		2,67	1,42	1,88	50,00	1,33	-	-	Nie	0,00
8151	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	12	14	7	0	0,00	4	3	0	0	0	0,00	0,00		7,75	0,25	31,00	57,14	1,17	-	-	Nie	0,00
																				-	nadwyżka	Tak	
8152	Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich	4	7	3	1	33,33	1	21	1	0	0	38,10	0,00		3,00	1,83	1,64	33,33	1,75	-	-	Nie	0,00
8153	Operatorzy maszyn do szycia	27	21	13	0	0,00	4	53	0	0	1	49,06	18,87		12,83	5,42	2,37	30,77	0,78	-	-	Nie	0,00

8154	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	2	4	1	0	0,00	1	13	0	0	0	30,77	23,08	1,50	1,08	1,38	100,00	2,00	-	-	Nie	0,00
8155	Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór																		-	max deficyt	Nie	
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	11	14	5	0	0,00	4	0	0	0	0		0,00	7,58	-		80,00	1,27	-	-	Nie	0,00
8157	Operatorzy maszyn do prania	1	1	1	0	0,00	1	4	0	0	0	25,00	0,00	0,75	0,33	2,25	100,00	1,00	-	-	Nie	0,00
8159	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowan	6	7	3	0	0,00	2	3	0	0	0	33,33	0,00	4,08	0,25	16,33	66,67	1,17	-	-	Nie	0,00
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	176	203	85	1	1,18	37	389	0	0	0	2,57	1,80	96,50	32,42	2,98	43,53	1,15	-	-	Nie	0,03
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	2	1	1	0	0,00	0	2	0	0	0	0,00	0,00	0,83	0,17	5,00	-	0,50	-	-	Nie	0,00
8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	21	25	11	0	0,00	6	15	0	0	0	93,33	13,33	11,83	1,25	9,47	54,55	1,19	-	-	Nie	0,00

8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	29	28	11	0	0,00	4	7	0	0	0	14,29	0,00	12,17	0,58	20,86	36,36	0,97	-	-	Nie	0,00
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	5	6	5	0	0,00	3	3	0	0	0	0,00	0,00	6,50	0,25	26,00	60,00	1,20	-	-	Nie	0,00
8183	Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek	0	2	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,92	-				-	-	Nie	0,00
8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowan i	3	4	2	0	0,00	1	52	0	0	0	3,85	0,00	1,17	4,33	0,27	50,00	1,33	-	-	Nie	0,00
8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	20	35	7	0	0,00	6	84	0	0	2	3,57	1,19	15,33	9,00	1,70	85,71	1,75	-	-	Nie	0,01
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego																		-	-	Nie	
		5	2	6	0	0,00	3	0	0	0	0		0,00	5,08	-		50,00	0,40	max nadwyżka	-	Tak	0,00
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego																		-	-	Nie	
		4	1	4	0	0,00	2	0	0	0	0		0,00	1,92	-		50,00	0,25	max nadwyżka	-	Tak	0,00
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowan i	31	27	15	1	6,67	5	78	0	71	1	8,97	1,28	12,67	7,50	1,69	33,33	0,87	-	-	Nie	0,00
8311	Maszyniści kolejowi i metra	0	1	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,42	-				-	-	Nie	0,00

8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	4	3	4	0	0,00	2	0	0	0	0	0,00	3,50	-		50,00	0,75	max nadwyżka	max nadwyżka	Tak	0,00	
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	53	68	23	0	0,00	8	34	0	0	1	50,00	0,00	26,92	3,83	7,02	34,78	1,28	-	-	Nie	0,01
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	4	7	5	0	0,00	2	7	0	0	1	0,00	0,00	5,33	1,58	3,37	40,00	1,75	-	-	Nie	0,00
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	80	90	34	0	0,00	11	30	46	0	1	0,00	0,00	41,75	7,33	5,69	32,35	1,13	-	-	Nie	0,01
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	7	8	4	0	0,00	3	1	0	0	0	0,00	0,00	3,83	0,08	46,00	75,00	1,14	-	-	Nie	0,00
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	28	35	9	0	0,00	1	15	0	0	1	20,00	0,00	9,50	2,25	4,22	11,11	1,25	-	-	Nie	0,00
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	1	2	2	0	0,00	2	0	0	0	0	0,00	0,00	2,75	-		100,00	2,00	-	-	Nie	0,00
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	97	105	32	0	0,00	12	37	12	0	0	2,70	0,00	38,42	4,08	9,41	37,50	1,08	-	-	Nie	0,01
8350	Marynarze i pokrewni (z wyłączeniem sił zbrojnych)	1	1	0	0		0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,08	-			1,00	-	-	Nie	0,00
9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	3	3	3	0	0,00	2	0	0	0	0	0,00	0,00	2,83	-		66,67	1,00	-	-	Nie	0,00

9112	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	116	122	64	0	0,00	35	93	0	0	0	54,84	44,09	64,83	7,75	8,37	54,69	1,05	-	-	Nie	0,02
9121	Praczkę ręczną i prasowacze	17	18	14	0	0,00	8	12	0	0	0	50,00	33,33	14,17	1,00	14,17	57,14	1,06	-	-	Nie	0,00
9122	Czyszciciele pojazdów	9	11	1	0	0,00	0	7	0	0	0	57,14	57,14	2,50	0,58	4,29	-	1,22	-	-	Nie	0,00
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem																		-	-	Nie	
		5	6	1	0	0,00	0	30	0	0	0	20,00	6,67	2,08	2,50	0,83	-	1,20	defi cyt	-	Tak	0,00
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe																		-	-	Nie	
		4	3	2	0	0,00	1	0	0	0	0		0,00	1,42	-		50,00	0,75	max nad wyż ka	-	Tak	0,00
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	0	0	0	0		0	2	0	0	0	0,00	0,00	-	0,17	-			max defi cyt	-	Nie	0,00
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	1	0	1	0	0,00	0	1	0	0	0	0,00	0,00	0,08	0,08	1,00	-	-	-	-	Nie	0,00
																			-	max defi cyt	Tak	
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie																		-	-	Nie	
		3	3	1	0	0,00	0	13	0	0	0	38,46	30,77	0,42	1,08	0,38	-	1,00	defi cyt	-	Tak	0,00
9215	Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	3	2	2	0	0,00	0	0	0	0	0		0,00	1,58	-		-	0,67	-	-	Nie	0,00
9216	Robotnicy wykonujący prace proste w rybołówstwie i zakładach akwakultury																		-	-	Nie	

9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	46	51	22	0	0,00	9	7	0	0	0	57,14	57,14	20,33	0,58	34,86	40,91	1,11	-	-	Nie	0,00
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	292	358	193	0	0,00	115	182	0	0	6	22,53	1,65	206,42	21,17	9,75	59,59	1,23	-	-	Nie	0,05
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	75	77	33	0	0,00	13	91	15	15	0	23,08	21,98	34,92	8,83	3,95	39,39	1,03	-	-	Nie	0,01
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowan i	141	143	95	0	0,00	52	162	20	72	23	10,49	4,32	94,75	38,17	2,48	54,74	1,01	-	-	Nie	0,03
9332	Prowadzący pojazdy ciągnięte przez zwierzęta	1	1	0	0		0	0	0	0	0		0,00	0,42	-			1,00	-	-	Nie	0,00
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	49	51	22	0	0,00	11	193	0	0	0	5,70	3,63	24,00	16,08	1,49	50,00	1,04	-	-	Nie	0,01
9334	Układacze towarów na półkach	1	1	1	0	0,00	0	3	0	0	0	66,67	66,67	1,08	0,25	4,33	-	1,00	-	-	Nie	0,00
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	7	7	2	0	0,00	0	2	0	0	0	50,00	50,00	0,92	0,17	5,50	-	1,00	-	-	Nie	0,00
																			-	defi cyt	Tak	
9412	Pomoce kuchenne	37	49	20	0	0,00	13	81	0	0	2	58,02	46,91	27,42	8,75	3,13	65,00	1,32	-	-	Nie	0,01
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	0	0	0	0		0	40	0	40	0	0,00	0,00	-	3,33	-			max defi cyt	max defi cyt	Tak	0,00

9520	Uliczni sprzedawcy produktów (z wyłączeniem żywności o krótkim terminie przydatności do spożycia)	2	1	1	0	0,00	0	0	0	0	0	0,00	0,17	-	-	0,50	-	-	Nie	0,00		
9611	Ładowacze nieczystości	2	3	1	0	0,00	0	0	0	0	0	0,00	0,42	-	-	1,50	-	-	Nie	0,00		
9612	Sortowacze odpadów	16	18	1	0	0,00	0	30	0	0	0	0,00	4,42	2,50	1,77	-	1,13	-	Nie	0,00		
9613	Zamiatacze i pokrewni	30	35	21	0	0,00	14	1	0	0	0	0,00	20,58	0,08	247,00	66,67	1,17	-	Nie	0,00		
9621	Gońcy, багаżowi i pokrewni	6	3	3	0	0,00	1	16	0	0	5	75,00	75,00	2,92	6,33	0,46	33,33	0,50	-	0,00		
																		-	defi cyt	Tak		
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	0	0	0	0		0	21	0	20	0	0,00	-	1,75	-			max defi cyt	max defi cyt	Tak	0,00	
9623	Odczytujący liczniki i wybierający monety z automatów	0	1	0	0		0	1	0	0	0	100,00	100,00	0,42	0,08	5,00		-	-	Nie	0,00	
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowan i	41	51	20	0	0,00	12	95	0	0	3	4,21	2,11	25,75	10,92	2,36	60,00	1,24	-	-	Nie	0,01

źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Załącznik 2. Rynek edukacyjny

Tabela 28 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2017 roku

Nazwa szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. JAROSŁAWA DĄBROWSKIEGO W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	202	0	3	3	1,49%	1,49%
II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO	159	0	3	9	1,89%	5,66%
II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W KOLUSZKACH	0	0	1	1	0,00%	0,00%
III LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. PŁK. STANISŁAWA HOJNOWSKIEGO	138	0	9	3	6,52%	2,17%
IV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W TOMASZOWIE MAZ.	0	0	0	0	0,00%	0,00%
KATOLICKIE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	0	0	0	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	0	0	1	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	33	0	4	0	12,12%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "ŻAK"	43	0	3	3	6,98%	6,98%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH S.C. "BAKAŁARZ"	24	0	1	0	4,17%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH ŁÓDZKIEJ KORPORACJI OŚWIATOWEJ	0	0	0	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. MARII SKŁODOWSKIEJ-CURIE W RAWIE MAZOWIECKIEJ	0	0	1	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W BUJNACH	0	0	0	1	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W ZESPOLE SZKÓŁ - CENTRUM EDUKACJI ZAWODOWEJ I USTAWICZNEJ IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W RAWIE MAZOWIECKIEJ	0	0	1	1	0,00%	0,00%
LICEUM PLASTYCZNE	15	0	0	0	0,00%	0,00%
NIEPUBLICZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE SZKOŁA MISTRZOSTWA SPORTOWEGO POLSKIEGO ZWIĄZKU PIŁKI SIATKOWEJ	9	0	0	0	0,00%	0,00%
PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I ST. W TOMASZOWIE MAOWIECKIM	14	0	0	0	0,00%	0,00%

PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA II ST. W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	3	0	0	0	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA CENTRUM NAUKI I BIZNESU "ŻAK"	89	47	5	8	5,62%	8,99%
POLICEALNA SZKOŁA DLA DOROSŁYCH NR 1	6	3	0	1	0,00%	16,67%
POLICEALNA SZKOŁA FARMACEUTYCZNA ŁÓDZKIEJ KORPORACJI OŚWIATOWEJ	8	7	1	0	12,50%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA NR 2	0	0	0	0	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA OPIEKUNÓW MEDYCZNYCH CENTRUM EDUKACJI I ROZWOJU OSOBISTEGO "CEIRO" W ŁODZI	0	0	1	1	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA DLA DOROSŁYCH	0	0	2	0	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA ŁÓDZKIEJ KORPORACJI OŚWIATOWEJ	0	0	0	0	0,00%	0,00%
PRYWATNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W OPOCZNIE	0	0	1	0	0,00%	0,00%
SAMORZĄDOWA SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	12	12	3	0	25,00%	0,00%
SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY IM.MARII GRZEGORZEWSKIEJ SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY	4	0	4	6	100,00%	150,00%
SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY IM.MARII GRZEGORZEWSKIEJ ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA	24	3	0	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA MEDYCZNA "TEB EDUKACJA" DLA DOROSŁYCH W PIOTRKOWIE TRYBUNALSKIM	0	0	2	1	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH	17	1	0	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	4	4	2	0	50,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA W WOLBORZU	0	0	0	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM GASTRONOMICZNO-USŁUGOWE W PIOTRKOWIE TRYBUNALSKIM	0	0	1	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM MORSKIE	0	0	1	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 1	151	68	17	4	11,26%	2,65%
TECHNIKUM NR 10 W ZESPOLE SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH NR 10	0	0	1	0	0,00%	0,00%

TECHNIKUM NR 19	0	0	1	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 2	149	93	11	9	7,38%	6,04%
TECHNIKUM NR 21 W ZESPOLE SZKÓŁ RZEMIOSŁA	0	0	0	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 3	78	37	9	6	11,54%	7,69%
TECHNIKUM NR 4 W ZESPOLE SZKÓŁ GASTRONOMICZNYCH	0	0	2	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 5	42	31	6	4	14,29%	9,52%
TECHNIKUM NR 6 W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	0	0	0	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM UZUPEŁNIAJĄCE DLA DOROSŁYCH NR 1	17	6	1	0	5,88%	0,00%
TECHNIKUM W CZARNOCINIE	0	0	2	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM W WOLBORZU	0	0	3	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM W ZESPOLE SZKÓŁ -CENTRUM EDUKACJI ZAWODOWEJ I USTAWICZNEJ IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W RAWIE MAZOWIECKIEJ	0	0	9	3	0,00%	0,00%
TECHNIKUM W ZESPOLE SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH IM. WŁADYSŁAWA REYMONTA W RAWIE MAZOWIECKIEJ	0	0	4	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM W ZESPOLE SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH W GŁUCHOWIE	0	0	1	0	0,00%	0,00%
UZUPEŁNIAJĄCE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "ŻAK"	0	0	0	2	0,00%	0,00%
ZAO CZNA POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA DLA DOROSŁYCH	116	46	0	0	0,00%	0,00%
ZAO CZNE KATOLICKIE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	0	0	0	0	0,00%	0,00%
ZAO CZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	133	0	11	1	8,27%	0,75%
ZAO CZNE TECHNIKUM UZUPEŁNIAJĄCE DLA DOROSŁYCH	7	3	1	0	14,29%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 2 W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	57	17	8	7	14,04%	12,28%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 3	48	9	10	5	20,83%	10,42%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 6	0	0	0	0	0,00%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W KOLUSZKACH	0	0	1	1	0,00%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W SPECJALNYM OŚRODKU SZKOLNO-WYCHOWAWCZYM W RAWIE MAZOWIECKIEJ	0	0	2	1	0,00%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	0	0	0	0	0,00%	0,00%

Tabela 29 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2017 roku (cd.)

Nazwa szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego
BIURO BEZPIECZEŃSTWA PRZEMYSŁU I HANDLU SP. Z O. O. W KALISZU	0	0	1	0,00%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. JAROSŁAWA DĄBROWSKIEGO W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	201	0	6	2,99%
II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO	161	0	1	0,62%
III LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. PŁK. STANISŁAWA HOJNOWSKIEGO	111	0	6	5,41%
IV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W TOMASZOWIE MAZ.	0	0	1	0,00%
KATOLICKIE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	7	0	0	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	32	0	3	9,38%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "ŻAK"	62	0	5	8,06%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH S.C. "BAKAŁARZ"	21	0	0	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W RAWIE MAZOWIECKIEJ	0	0	1	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH ŁÓDZKIEJ KORPORACJI OŚWIATOWEJ	0	0	1	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W KAMIEŃSKU	0	0	1	0,00%
LICEUM PLASTYCZNE	19	0	0	0,00%
NIEPUBLICZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE SZKOŁA MISTRZOSTWA SPORTOWEGO POLSKIEGO ZWIĄZKU PIŁKI SIATKOWEJ	11	0	0	0,00%
PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I ST. W TOMASZOWIE MAOWIECKIM	14	0	0	0,00%

PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA II ST. W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	5	0	0	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA "ALFA"	0	0	1	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA CENTRUM NAUKI I BIZNESU "ŻAK"	0	0	2	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA DLA DOROSŁYCH NR 1	8	1	0	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA FARMACEUTYCZNA ŁÓDZKIEJ KORPORACJI OŚWIATOWEJ	11	10	0	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA NR 2	0	0	0	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA ŁÓDZKIEJ KORPORACJI OŚWIATOWEJ	0	0	0	0,00%
POLICEALNE SYTUDIUM ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY W CENTRUM KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO "PERFEKT"	0	0	1	0,00%
PRYWATNA ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W OPOCZNIE	0	0	1	0,00%
PRYWATNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W OPOCZNIE	0	0	1	0,00%
SAMORZĄDOWA SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	21	21	0	0,00%
SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY IM.MARII GRZEGORZEWSKIEJ SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY	4	0	1	25,00%
SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY IM.MARII GRZEGORZEWSKIEJ ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA	12	9	0	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH	12	0	0	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	3	3	0	0,00%
TECHNIKUM INFORMATYKI EDUKACJI INNOWACYJNEJ W ŁODZI	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM NR 1	137	78	10	7,30%
TECHNIKUM NR 2	132	88	11	8,33%
TECHNIKUM NR 3	59	22	2	3,39%
TECHNIKUM NR 5	43	38	5	11,63%

TECHNIKUM NR 6 W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	0	0	0	0,00%
TECHNIKUM W CZARNOCINIE	0	0	4	0,00%
TECHNIKUM W WOLBORZU	0	0	2	0,00%
TECHNIKUM W ZESPOLE SZKÓŁ -CENTRUM EDUKACJI ZAWODOWEJ I USTAWICZNEJ IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W RAWIE MAZOWIECKIEJ	0	0	3	0,00%
TECHNIKUM W ZESPOLE SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH IM. WŁADYSŁAWA REYMONTA W RAWIE MAZOWIECKIEJ	0	0	2	0,00%
UZUPEŁNIAJĄCE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "ŻAK"	0	0	1	0,00%
ZAO CZNA POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA DLA DOROSŁYCH	118	38	0	0,00%
ZAO CZNE KATOLICKIE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	6	0	0	0,00%
ZAO CZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	80	0	3	3,75%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 2 W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	29	16	4	13,79%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 3	40	8	4	10,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 6	0	0	0	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA RZEMIOSŁA W RAWIE MAZOWIECKIEJ	0	0	2	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W KOLUSZKACH	0	0	1	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W SPECJALNYM OŚRODKU SZKOLNO-WYCHOWAWCZYM W RAWIE MAZOWIECKIEJ	0	0	1	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM	21	20	4	19,05%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W ZESPOLE SZKÓŁ - CENTRUM EDUKACJI ZAWODOWEJ I USTAWICZNEJ IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W RAWIE MAZOWIECKIEJ	0	0	2	0,00%

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Tabela 30 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2017 roku

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów**		Liczba bezrobotnych		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
Asystenci dentystyczni	15	15	0	0	1	1	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Asystenci nauczycieli			1	1	1	1			100,00%	100,00%
Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Blacharze			1	0	4	3			25,00%	0,00%
Cieśle i stolarze budowlani			0	0	4	4			0,00%	0,00%
Dietetycy i żywieniowcy			0	0	13	11			0,00%	0,00%
Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Ekonomiści			0		1				0,00%	
Elektromechanicy i elektrycy			0	1	8	12			0,00%	8,33%
Elektrycy budowlani i pokrewni			0	0	5	1			0,00%	0,00%
Fryzjerzy	30	30	4	2	22	22	13,33%	6,67%	18,18%	9,09%
Hydraulicy i monterzy rurociągów			1	0	3	6			33,33%	0,00%
Introligatorzy i pokrewni			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów				0		1				0,00%
Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	12	12	1	0	5	6	8,33%	0,00%	20,00%	0,00%
Kosmetyczki i pokrewni	6	6	1	0	5	4	16,67%	0,00%	20,00%	0,00%
Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni			0	0	16	13			0,00%	0,00%
Kucharze	18	18	3	1	46	39	16,67%	5,56%	6,52%	2,56%
Lakiernicy			0	0	1	1			0,00%	0,00%

Magazynierzy i pokrewni				0		1				0,00%
Malarze budowlani i pokrewni			0	0	2	2			0,00%	0,00%
Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni			0		2				0,00%	
Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych			0	0	11	5			0,00%	0,00%
Mechanicy pojazdów samochodowych	9	9	1	1	29	27	11,11%	11,11%	3,45%	3,70%
Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych			0		1				0,00%	
Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych			0	0	1	2			0,00%	0,00%
Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Murarze i pokrewni			1	1	8	9			12,50%	11,11%
Obuwnicy i pokrewni			0		1				0,00%	
Ogrodnicy			0		3				0,00%	
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych			0	0	3	3			0,00%	0,00%
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni			0	0	7	4			0,00%	0,00%
Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni			0	0	3	1			0,00%	0,00%
Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Operatorzy urządzeń energetycznych				0		1				0,00%
Operatorzy urządzeń teleinformatycznych			0		1				0,00%	

Piekarze, cukiernicy i pokrewni	1	1	1	0	7	4	100,00%	0,00%	14,29%	0,00%
Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni			1	1	2	3			50,00%	33,33%
Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy				0		1				0,00%
Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	12	12	0	0	3	2	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	10	10	1	0	13	11	10,00%	0,00%	7,69%	0,00%
Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości			0	0	2	3			0,00%	0,00%
Pracownicy obsługi biurowej			0	0	1	4			0,00%	0,00%
Pracownicy ochrony osób i mienia			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej			0		2				0,00%	
Ratownicy medyczni			0	0	3	1			0,00%	0,00%
Recepcjoniści hotelowi	29	29	3	1	7	6	10,34%	3,45%	42,86%	16,67%
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	6	6		1		1		16,67%		100,00%
Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni			0		1				0,00%	
Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani			0		2				0,00%	
Rolnicy upraw mieszanych			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów			0	0	8	7			0,00%	0,00%

Spawacze i pokrewni			0		1				0,00%	
Spedytorzy i pokrewni	6	6	1	0	10	12	16,67%	0,00%	10,00%	0,00%
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	21	21	5	0	33	29	23,81%	0,00%	15,15%	0,00%
Stolarze meblowi i pokrewni	1	1	0	0	8	9	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	31	31	1	1	5	5	3,23%	3,23%	20,00%	20,00%
Szwaczki, hafciarki i pokrewni			0	0	5	4			0,00%	0,00%
Technicy budownictwa	8	8	2	0	6	3	25,00%	0,00%	33,33%	0,00%
Technicy elektronicy i pokrewni	9	9	2	0	5	2	22,22%	0,00%	40,00%	0,00%
Technicy elektrycy	16	16	2	0	2	2	12,50%	0,00%	100,00%	0,00%
Technicy farmaceutyczni	10	10	0	0	5	4	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Technicy fizjoterapii i masażyści	13	13	0	0	4	5	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Technicy leśnictwa			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Technicy mechanicy	9	9	3	1	15	5	33,33%	11,11%	20,00%	20,00%
Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni				0		1				0,00%
Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	16	16	1	1	4	6	6,25%	6,25%	25,00%	16,67%
Technicy rolnictwa i pokrewni	4	4	0	0	1	1	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Technicy technologii żywności			0	0	2	1			0,00%	0,00%
Technicy weterynarii				1		1				100,00%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	19	19	3	1	8	7	15,79%	5,26%	37,50%	14,29%
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni			0	0	13	10			0,00%	0,00%

Ślusarze i pokrewni			0	0	17	10			0,00%	0,00%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	22	22	1	2	9	13	4,55%	9,09%	11,11%	15,38%
Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	19	19	0	0	3	3	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

** Wg zawodu wyuczonego.

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Tabela 31 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2017 roku (cd.)

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów**	Liczba bezrobotnych	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego
Asystenci dentystyczni	15	15	0	2	0,00%	0,00%
Asystenci nauczycieli			0	1		0,00%
Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni			0	2		0,00%
Blacharze			0	4		0,00%
Cieśle i stolarze budowlani			0	5		0,00%
Dietetycy i żywieniowcy			1	14		7,14%
Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni			0	1		0,00%
Elektromechanicy i elektrycy monterzy			0	6		0,00%
Elektrycy budowlani i pokrewni			0	3		0,00%
Fotografowie	11	11	2	2	18,18%	100,00%
Fryzjerzy	22	22	1	16	4,55%	6,25%
Hydraulicy i monterzy rurociągów			0	5		0,00%
Kelnerzy			0	2		0,00%
Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów			0	1		0,00%
Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	10	10	0	3	0,00%	0,00%

Kosmetyczki i pokrewni	24	24	0	8	0,00%	0,00%
Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni			0	14		0,00%
Kucharze			0	34		0,00%
Lakiernicy			1	2		50,00%
Magazynierzy i pokrewni			0	1		0,00%
Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni			0	1		0,00%
Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych			0	6		0,00%
Mechanicy pojazdów samochodowych			2	26		7,69%
Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych			0	2		0,00%
Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków			0	1		0,00%
Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych			0	1		0,00%
Murarze i pokrewni			0	9		0,00%
Ogrodnicy			0	1		0,00%
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych			0	2		0,00%

Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni			0	7		0,00%
Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni			0	1		0,00%
Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych			0	1		0,00%
Operatorzy urządzeń energetycznych			0	1		0,00%
Operatorzy urządzeń teleinformatycznych	6	6	0	0		
Piekarze, cukiernicy i pokrewni			0	9		0,00%
Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	6	6	0	2	0,00%	0,00%
Pomocniczy personel medyczny			0	1		0,00%
Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	13	13	0	1	0,00%	0,00%
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	22	22	1	11	4,55%	9,09%
Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	1	1	0	3	0,00%	0,00%
Pracownicy do spraw transportu			0	1		0,00%
Pracownicy obsługi biurowej			0	1		0,00%

Pracownicy ochrony osób i mienia	8	8	0	1	0,00%	0,00%
Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej			0	1		0,00%
Ratownicy medyczni			0	1		0,00%
Recepcjoniści hotelowi	47	47	6	13	12,77%	46,15%
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani			0	1		0,00%
Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych			0	1		0,00%
Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani			0	2		0,00%
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby			0	1		0,00%
Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów			0	8		0,00%
Spawacze i pokrewni			0	1		0,00%
Spedytorzy i pokrewni	10	10	1	8	10,00%	12,50%
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	10	10	2	37	20,00%	5,41%
Stolarze meblowi i pokrewni			0	12		0,00%

Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	32	32	1	4	3,13%	25,00%
Szwaczki, hafciarki i pokrewni			0	8		0,00%
Technicy budownictwa	3	3	0	4	0,00%	0,00%
Technicy elektronicy i pokrewni	13	13	2	3	15,38%	66,67%
Technicy elektrycy	4	4	0	2	0,00%	0,00%
Technicy farmaceutyczni	3	3	0	2	0,00%	0,00%
Technicy fizjoterapii i masażyści	15	15	0	2	0,00%	0,00%
Technicy leśnictwa			0	1		0,00%
Technicy mechanicy	12	12	2	12	16,67%	16,67%
Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni			0	1		0,00%
Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	13	13	1	7	7,69%	14,29%
Technicy rolnictwa i pokrewni			2	3		66,67%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	32	32	6	13	18,75%	46,15%
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni			0	8		0,00%
Ślusarze i pokrewni			0	11		0,00%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	27	27	1	8	3,70%	12,50%

Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	10	10	0	2	0,00%	0,00%
--	----	----	---	---	-------	-------

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

** Wg zawodu wyuczonego.

Źródło: MRPiPS, Raport roczny dla powiatu tomaszowskiego.

Spis rysunków

Rysunek 1. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności.....	33
Rysunek 2. Odsetek przedsiębiorstw deklaruujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku	34
Rysunek 3. Odsetek przedsiębiorstw deklaruujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku.....	34
Rysunek 4. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklaruujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2017 roku.....	57
Rysunek 5. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników.....	64
Rysunek 6. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2018 roku	66
Rysunek 7. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2018 roku.....	67

Spis tabel

Tabela 1. Stopa bezrobocia w latach 2016 -2017	7
Tabela 2. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2017 roku	8
Tabela 3. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2017 roku	9
Tabela 4. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2017 roku	10
Tabela 5. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2017 roku	11
Tabela 6. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2017 roku	11
Tabela 7. Oferty pracy w 2017 roku.....	12
Tabela 8. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2017 roku.....	15
Tabela 9. Grupy zawodów zrównoważonych w 2017 roku.....	17
Tabela 10. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2017 roku	18
Tabela 11. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2017 roku	21
Tabela 12. Bezrobotni bez zawodu w 2017 roku.....	24
Tabela 13. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2017 roku.....	25
Tabela 14. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2017 roku.....	27
Tabela 15. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2017 roku ..	28
Tabela 16. Liczba przebadanych przedsiębiorstw	32
Tabela 17. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2017 roku	35
Tabela 18. Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w bieżącym roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach	36
Tabela 19. Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w badanym roku	55
Tabela 20. Zawody, w jakich przedsiębiorstwom trudno jest znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy	57
Tabela 21. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do powiatowych urzędów pracy	64
Tabela 22. Odsetek ofert zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy.....	65
Tabela 23. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2018 roku	67
Tabela 24. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku.....	68
Tabela 25. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić	69

Tabela 26 Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2017 roku według wielkich grup zawodów	81
Tabela 27 Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2017 roku według elementarnych grup zawodów	82
Tabela 28 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2017 roku .	115
Tabela 29 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2017 roku (cd.)	118
Tabela 30 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2017 roku	121
Tabela 31 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2017 roku (cd.)	126